

ΧΡΙΣΤΟΣ ΚΑΙ ΚΟΣΜΟΣ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ Ι. ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΚΙΣΑΜΟΥ & ΣΕΛΙΝΟΥ
ΠΕΡΙΟΔΟΣ Γ' * ΕΤΟΣ ΝΣΤ' * ΤΕΥΧΟΣ 56 * ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ - ΜΑΡΤΙΟΣ 2017

ΧΡΙΣΤΟΣ & ΚΟΣΜΟΣ

Περιοδική Έκδοση
τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως
Κισιάμου & Σελίνου

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Γ' ΕΤΟΣ ΝCΤ'
ΤΕΥΧΟΣ 56

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ - ΜΑΡΤΙΟΣ 2017

ΙΔΡΥΤΗΣ: Ὁ αἰόδιμος Μητροπολίτης
Κισιάμου & Σελίνου κυρός ΕΙΡΗΝΑΙΟΣ

ΕΚΔΟΤΗΣ: Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης
Κισιάμου & Σελίνου κ.κ. ΑΜΦΙΛΟΧΙΟΣ

Ταχυδρομική Διεύθυνση:
Ἱερά Μητρόπολις Κισιάμου & Σελίνου
Κίσαμος Χανίων Τ.Κ. 734 00
Τηλ.: 28220 22128-22018
Fax: 28220 83037

Ἡλεκτρονική Διεύθυνση: www.imks.gr
Email: info@imks.gr

ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ: 082492
Διανέμεται ΔΩΡΕΑΝ
Συνδρομές προαιρετικές
Ἀριθμ. Λογαριασμοῦ Ἐθνικῆς
Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος: 390/54013303

Ἡλεκτρ. ἐπεξεργασία - Σελιδοποίηση:
Ἀντώνιος Βακάκης, Θεολόγος -
Γραμματεὺς Ι.Μ.Κ.Σ.

ΕΞΟΦΥΛΛΟ:

Σταυρός Εὐλογίας,
Ἐκ τοῦ Κειμηλιαρχείου τῆς
Ἱ.Π.Μ. Ὁδηγητρίας Γωνιάς

ΟΠΙΣΘΟΦΥΛΛΟ:

Θεοφάνεια 2017

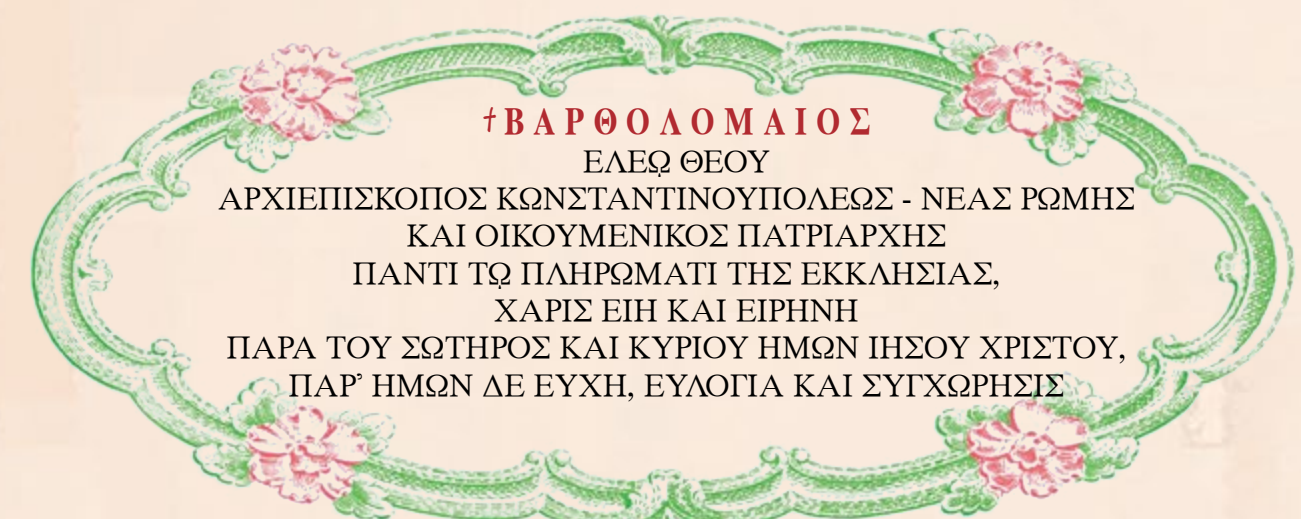

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

«Λόγος Κατηχητήριος ἐπὶ τῇ ἐνάρξει τῆς Ἁγίας καὶ Μεγάλης Τσσαρακοστῆς».
Τῆς Α.Θ. Παναγιότητος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ.κ. ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΥ»3-4
«Ἐγκύκλιος Μ. Τσσαρακοστῆς (1/2017)».
Τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Κισιάμου & Σελίνου κ. Ἀμφιλοχίου5-6
«Ἀναστήλωση τῆς Εἰκόνας τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ Ἀνθρώπου».
Τοῦ αἰοδίμου Μητροπολίτου Κισιάμου & Σελίνου κυροῦ Εἰρηναίου Γαλανάκη7-8
«Ἐπίκαιρες σκέψεις. Μεταξύ δύο κόσμων».
Τοῦ Πανοσιολ. Ἀρχιμ. Ἱγνατίου Θ. Χατζηνικολάου Θεολόγου - τ. Λυκείαρχου, Ἱεροκήρυκος Ἱ.Μ. Κισιάμου & Σελίνου 9
«Ἡ Ἐπανάσταση τοῦ 1821 καὶ τὰ διαχρονικά της μηνύματα».
Τῆς κ. Ἐλένης Γεωργακάκη, Φιλολόγου10-11
«Γιὰ τὴ Μάνα. Ἀπὸ καρδιάς λίγες σκέψεις.».
Τῆς κ. Πηνελόπης Ντουντουλάκη Ἱατροῦ - Λογοτέχνου 12
«Σακχαρώδης διαβήτης. Πρόληψη ἐπιπλοκῶν».
Τῆς κ. Μαρίας Δαρατσιανοῦ, Νοσηλεύτριας ΠΕ, ΜSc.....13-15
«Ἐπάρχει καὶ ἡ Ἑλλάδα τῆς δημιουργίας καὶ τῆς προόδου».
Τοῦ κ. Κωνσταντίνου Σ. Χαρτζουλάκη, Γεωπόνου-Ἐρευνητοῦ, τ. Δ/ντοῦ Ἰνστιτούτου Ἐλιάς & Ὑποτροπικῶν Φυτῶν Χανίων 16
«Τό μεγαλεῖο τῆς ἀγάπης».
Τοῦ κ. Γεωργίου Καμβυσέλλη, Καθηγητοῦ - Λογοτέχνου 17-18
«Τό Χρονικό τῆς Ἱ. Μητροπόλεως μας».
(Ἰανουάριος - Μάρτιος 2017).....19-30
«Δωρεές ὑπὲρ ἐνισχύσεως τοῦ Φιλανθρωπικοῦ καὶ Κοινωνικοῦ ἔργου τῆς Ἱ. Μητροπόλεως μας» 31

ΛΟΓΟΣ ΚΑΤΗΧΗΤΗΡΙΟΣ ΕΠΙ Τῆ ΕΝΑΡΞΕΙ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΗΣ ΤΕΣΣΑΡΑΚΟΣΤΗΣ

†ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΣ

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ - ΝΕΑΣ ΡΩΜΗΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ
ΠΑΝΤΙ ΤΩ ΠΛΗΡΩΜΑΤΙ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ,
ΧΑΡΙΣ ΕΙΗ ΚΑΙ ΕΙΡΗΝΗ
ΠΑΡΑ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ ΚΑΙ ΚΥΡΙΟΥ ΗΜΩΝ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ,
ΠΑΡ' ΗΜΩΝ ΔΕ ΕΥΧΗ, ΕΥΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΣΥΓΧΩΡΗΣΙΣ

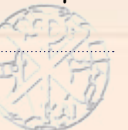
Ἄδελφοί καὶ τέκνα ἐν Κυρίῳ εὐλογημένα,
Διὰ τῆς χάριτος καὶ τῆς φιλανθρωπίας
τοῦ Θεοῦ εἰσερχόμεθα ἀπὸ τῆς αὔριον εἰς
τὸ στάδιον τῆς Ἁγίας καὶ Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς, τῆς καταλληλοτέρας περιόδου διὰ τὴν στροφήν τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς, τῆς ἰδικῆς μας ψυχῆς, πρὸς τὸν Κύριον.

Ἡ περίοδος αὕτη εἶναι μία διαρκῆς κατὰ νυξὶς ἐνώπιον τοῦ ἐκτυλισσομένου καθ' ἡμέραν μυστηρίου τοῦ Θεοῦ, τοῦ μυστηρίου τῆς σωτηρίας τοῦ ἀνθρώπου. Διὰ τοῦτο ἡ παρεχομένη εἰς ἡμᾶς εὐκαιρία τῶν Ἱερῶν Νηστειῶν ἔχει ἐν ἰδιαιτέρον χαρακτηριστικόν: τὴν ἀνάνηψιν καὶ τὴν νῆψιν τῆς ψυχῆς, ἡ ὁποία καλεῖται ἰδιαιτέρως κατὰ τὴν γέμουσαν θείων προτροπῶν καὶ ἀγιότητος περίοδον αὐτὴν νὰ συνειδητοποιήσῃ τὰ παροδικὰ καὶ τὰ ὀρώμενα καὶ νὰ μεταβῇ σταδιακῶς πρὸς τὰ μείζονα καὶ τὰ κρείττονα, πρὸς τὰ ἀόρατα.

Ἀναγλύφως καὶ ἐπιγραμματικῶς Ἀνδρέας ὁ Κρήτης διὰ τοῦ Μεγάλου Κανόνος του ὁμιλεῖ πρὸς ἑαυτὸν καὶ πρὸς πᾶσαν ψυχὴν θλιβομέ-

νην καὶ καταπονουμένην ὑπὸ τῶν πειρασμῶν καὶ τῶν περισπασμῶν τῆς παρουσίας ζωῆς. Συναισθανόμενος ὁ Ἅγιος τὸ βάρος τῆς πονεμένης ἀπὸ τὴν ἀμαρτίαν ἀνθρωπίνης ψυχῆς, ἐν ἀγωνίᾳ κραυγάζει: «Ψυχὴ μου, ψυχὴ μου, ἀνάστα τί καθεύδεις;». Ἡ κραυγὴ αὕτη ὁδηγεῖ εἰς τὴν συνειδητοποιήσιν τῆς ματαιότητος καὶ εἰς τὸν ἀνέκφραστον φόβον τοῦ τέλους τῆς ἐπιγεῖου ζωῆς: «τὸ τέλος ἐγγίζει καὶ μέλλεις (ψυχὴ μου) θορυβεῖσθαι». Ἐνώπιον τοῦ ἀπροσδοκῆτου τέλους τῆς ζωῆς ποῦ ἔρχεται «ὡς κλέπτῃς ἐν νυκτί», καλεῖ ἑαυτὸν ὁ τῆς Κρήτης Φωστήρ καὶ κάθε πονεμένην καὶ ὑπὸ τοῦ φόβου τῆς ἀνασφάλειας διακατεχομένην ψυχὴν: «Ἀνάνηψον», λοιπόν, «ἵνα φείσηταί σου Χριστὸς ὁ Θεός, ὁ πανταχοῦ παρὼν καὶ τὰ πάντα πληρῶν».

Ἡ Ὁρθόδοξος Πατερικὴ διδασκαλία καὶ φωνὴ μᾶς καλεῖ, κατὰ τὸ ἐνώπιόν μας στάδιον, νὰ συναισθανθῶμεν ὁ καθεὶς «ποῖοι εἴμεθα, ποῦ εὐρισκόμεθα καὶ ποῦ ὑπάγομεν», ποῦ κατευθυνόμεθα δηλαδὴ. Νὰ αἰσθανθῶμεν τὸ μάταιον τοῦ προσκαιροῦ βίου καὶ νὰ μετανοή-

σωμεν δι' ὅσα «ἐν γνώσει ἢ ἐν ἀγνοίᾳ, ἐν λόγοις ἢ ἐν ἔργοις, ἐν ἐπιτηδεύμασι καὶ πάσαις (ἡμῶν) ταῖς αἰσθήσεσιν» εἰργάσθημεν μέχρι τοῦδε ὅχι κατὰ τὸ εὐαγγέλιον καὶ τὸν νόμον τῆς Χάριτος τοῦ Χριστοῦ καὶ νὰ ἀνανήψωμεν. Μόνον τότε θὰ εὐρωμεν ἔλεος καὶ χάριν καὶ θὰ μᾶς φεισθῆ ὁ ἐτάζων καρδίας καὶ νεφρούς καὶ τὰ κρύφια πάντα τῶν ἀνθρώπων καὶ τοὺς λογισμοὺς γιγνώσκων Κύριος καὶ δὲν θὰ μᾶς καταλογίσῃ τοὺς ἀδίκους λογισμοὺς, οἱ ὅποιοι ὁδηγοῦν εἰς μάταια καὶ ἀνώφελα ἔργα.

Ὁ ἐνώπιόν μας ἀγὼν συμποσοῦται εἰς τὴν νῆψιν καὶ εἰς τὴν ἀνάνηψίν μας, εἰς τὴν μετανοίαν. Διὰ τῆς μετανοίας, διὰ τῆς ἐπιγνώσεως τῆς καταστάσεώς μας δηλαδή, καὶ διὰ τῆς ἐξομολογήσεως, ἡ ζωὴ μας στεφανώνεται διὰ «τῆς ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν, διὰ τῆς κοινωνίας τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, διὰ τοῦ πληρώματος τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν». Ἡ ἀνάνηψις ταυτίζεται πρὸς τὴν συνειδήσιν τοῦ μετανοοῦντος ἀνθρώπου (Πρβλ. Β' Κορ. α', 12 καὶ Ρωμ. β', 15). Ἡ συνειδήσις εἶναι δῶρον τοῦ Θεοῦ.

Ἀδελφοὶ καὶ τέκνα ἐν Κυρίῳ,

Καλούμεθα οἱ Ὀρθόδοξοι Χριστιανοὶ νὰ βιώσωμεν τὴν περίοδον τῆς Ἁγίας καὶ Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς ὡς χρόνον συνειδησιακῆς νήψεως καὶ ἀνανήψεως, ὡς στιγμὴν αἰωνιότητος τῆς Ὀρθοδόξου ταυτότητός μας. Δηλαδή, καλούμεθα νὰ ζήσωμεν καὶ νὰ συμβιώσωμεν μὲ τὸν Χριστόν. Νὰ ζήσωμεν ἐκκλησιαστικῶς καὶ πνευματικῶς. Διότι μόνον εἰς τὴν ἐν Χριστῷ ζωὴν ὑπάρχει ἡ δυνατότης νὰ ἀνανήψῃ ἡ συνειδήσις μας καὶ νὰ ἀνέλθωμεν εἰς τὸν χῶρον τῆς πραγματικῆς ἐλευθερίας καὶ τῶν ἀλανθάστων κριτηρίων πρὸς ἀνάπαυσιν καὶ λύτρωσίν μας.

Κατὰ τὴν ἑναρξιν τῆς εὐλογημένης ταύ-

της περιόδου, ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης καὶ ἡ Μήτηρ Ἁγία τοῦ Χριστοῦ Μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ ἐπισκέπτονται πᾶσαν Ὀρθόδοξον Χριστιανὴν ψυχὴν κοπιῶσαν καὶ πεφορτισμένην καὶ ἀπαρμύθητον ὑπὸ τῶν ἀξιῶν καὶ ἡδονῶν καὶ ἀπολαύσεων τῆς σαρκὸς καὶ τοῦ κόσμου τούτου, συμπορεύονται καὶ συμπροσεύχονται πρὸς τὸν «προσερχόμενον σφάγιασθῆναι καὶ δοθῆναι εἰς βρώσιν τοῖς πιστοῖς Βασιλέα τῶν βασιλευόντων καὶ Κύριον τῶν κυριευόντων»: Ἀξίωσον, Κύριε, πάντας τοὺς Ὀρθοδόξους πιστοὺς ἐν εἰρήνῃ καὶ συντριβῇ καρδίας νὰ διαπορευθοῦν τὴν ἱερὰν περίοδον καὶ τὸ ἀνοιγόμενον στάδιον, «χαριτῶν καὶ δυναμῶν ὅπως προφθάσωμεν, ἐκτελέσαντες τὸν δρόμον ἀνδρικῶς, τὴν κυρίαν ἡμέραν τῆς Ἀναστάσεώς Σου, καὶ ἐν χαρᾷ στεφανηφοροῦντες αὐτὴν ἀκαταπαύστως αἰνέσωμεν» (πρβλ. ποίημα κυρίου Θεοδώρου, Τριῶδιον).

Εὐλογοῦντες πατρικῶς ὑμᾶς, τέκνα ἀγαπητὰ καὶ πιστὰ τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας, καὶ ἠνωμένοι μαζί σας ἐν προσευχαῖς καὶ δεήσεσιν, ἐπικαλούμεθα ἐπὶ πάντας τὴν δύναμιν τοῦ Τιμίου καὶ ζωοποιοῦ Σταυροῦ καὶ τὰς πρεσβείας τῆς Κυρίας Θεοτόκου, τῶν ἁγίων Ἀγγέλων καὶ πάντων τῶν Ἁγίων, ὥστε ἅπαντες ἀξίως τῆς κλήσεως ἡμῶν ὡς Ὀρθοδόξων νὰ πολιτευθῶμεν, καὶ νὰ ἀπολαύσωμεν τοιοῦτοτρόπως τῆς τρυφῆς καὶ τῆς δόξης τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου, εἰς ὃν τὸ κράτος καὶ ἡ εὐχαριστία καὶ ἡ τιμὴ καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ἁγία καὶ Μεγάλῃ Τεσσαρακοστῇ, βιζ' Ὁ Κωνσταντινουπόλεως ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΣ διάπυρος πρὸς Θεὸν εὐχέτης πάντων ὑμῶν.

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ Μ. ΤΕΣΣΑΡΑΚΟΣΤΗΣ

Πρὸς τὸν Ἱερό Κλῆρο, τῆς Μοναστικῆς Ἀδελφότητος καὶ τὸν φιλόθεο λαὸ τῶν Ἐπαρχιῶν Κισάμου καὶ Σελίνου

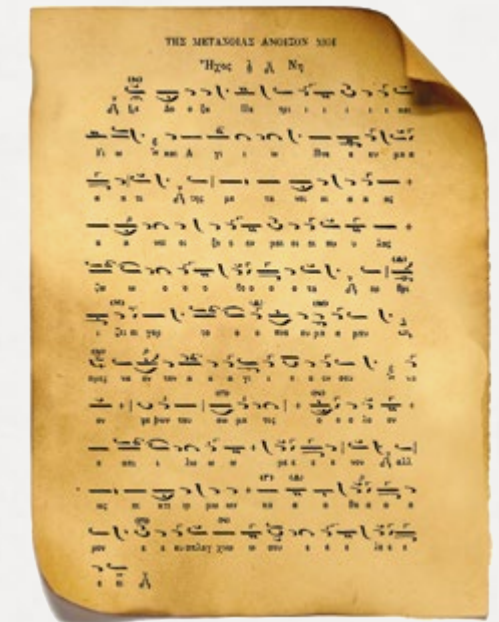
«Τῆς σοφίας ὁδηγέ, φρονήσεως χορηγέ, τῶν ἀφρόνων παιδευτά, καὶ πτωχῶν ὑπερασπιστά, στήριξον, συνέτισον τὴν καρδίαν μου Δέσποτα... Ἐλεῆμον, ἐλέησόν με τὸν παραπεσόντα».

(Κοντάκιον Κυριακῆς τῆς Τυρινῆς)

Ἀγαπητοὶ μου ἀδελφοί,

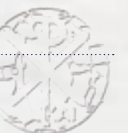
Τὸ στάδιο τῆς ἄθλησης, πού ἔπαθλο ἔχει τὴν Ἀνάστασι, ἀνοίγει ἀπὸ αὔριο, τὴν Καθαρά Δευτέρα, πού ἀσφαλῶς γιὰ κάθε πιστό δὲν μπορεῖ νὰ εἶναι ἀπλὰ ἡμέρα τρυφῆς σὲ «νιοσίμιο» τραπέζι, καθὼς ἡ Μεγάλῃ Τεσσαρακοστῇ ἀποτελεῖ μέγα πνευματικὸ θησαυρὸ καὶ δῶρο, παράλληλα δὲ καὶ εὐκαιρία πνευματικοῦ ἀναβαπτισμοῦ. Εὐκαιρία, δηλαδή «καιρὸ», νὰ στρέψουμε τὴν προσοχή καὶ τὸν ἀγῶνα μας στὴν καλλιέργεια τῆς ψυχῆς μας, νὰ εἰσεέλθωμε εἰς τὰ ἐνδότερά της καὶ νὰ ἀναλογισθοῦμε τίς ἀνάγκες καὶ τὴν κατάστασι τῆς ζωῆς μας.

Ἀντὶ δηλαδή τῆς ψευδαίσθησης τοῦ μασκαρέματος, πού πολλές φορές προτιμᾶμε γιὰ νὰ ξεχάσουμε κάθε προβληματισμὸ γιὰ τὸ βαθύτερο νόημα τῆς ὑπαρξῆς μας, χρειάζεται νὰ ἀναζητήσουμε τὸν χαμένο παράδεισο, ὁ ὁποῖος δὲν παύει νὰ ἐπιβιώνει μέσα στὴν ψυχὴ μας, δὲν παύει νὰ ἀποτελεῖ τὸ μεγάλο ζητούμενο. Ὁ προβληματισμὸς σ' αὐτὸ τὸ θέμα ὅμως, ἂν καὶ εἶναι καιρῖος, μοιάζει νὰ βρίσκεται στὸ περιθώριο. Ἔχουμε ἀντικαταστήσει τὸ μεγάλο αὐτὸ ζητούμενο μὲ ἄλλα πράγματα, δίνοντάς του ἕνα τελείως διαφορετικὸ νόημα. Γιὰ κάποιους παράδεισος εἶναι τὸ χρῆμα, γιὰ ἄλλους εἶναι οἱ χαρές τῆς ζωῆς, οἱ ἀπολαύσεις, γιὰ ἄλλους ἢ ἐπαγγελματικὴ ἐπιτυχία, γιὰ ἄλλους, δυστυχῶς, τὰ ναρκωτικά, ἡ βία, ἡ ἐκμετάλλευσις, ὁ καταναλωτισμὸς,

ἢ ἱκανοποίηση τῶν ἐπιθυμιῶν. Ὅλοι, ὅμως, ἀναζητοῦμε πῶς θὰ χορτάσουμε τὴν πείνα μας καὶ πῶς θὰ ξεδιψάσουμε τὴν δίψα μας γιὰ τὸν παράδεισο.

Μέσα σὲ ὅλα αὐτὰ γεννᾶται τὸ ἐρωτημα: Πόσοι ἀπὸ ἐμᾶς προσανατολίζουμε τὴν ἀναζήτησι τοῦ παραδείσου στὰ βᾶθη τῆς ὑπαρξῆς μας; Πόσοι ἀπὸ ἐμᾶς ψάχνουμε νὰ βροῦμε ποιοὶ εἶναι τὸ ἀληθινὸ νόημα τῆς ζωῆς μας; Γιατί τελικὰ ζοῦμε; Ποιὸς καὶ ποῦ μπορεῖ νὰ εἶναι ὁ παράδεισός μας; Οἱ περισσότεροι ἴσως ἀπὸ ἐμᾶς, φοβούμενοι μήπως ἀποτελοῦμε μειοψηφία μέσα στὴ γενικὴ ἀδιαφορία, ἀκολουθοῦμε τὴ μάζα, ταξιδεύουμε μαζί μὲ τὸ

ρεῦμα, χωρίς ποτέ νά προβληματιστοῦμε πού θά μᾶς βγάλει. Καί τό κάνουμε χωρίς πυξίδα καί προσανατολισμό. Ὁ λόγος τοῦ μεγάλου μας ποιητῆ Ὀδυσσεά Ἐλύτη: «Μοῦ εἶναι ἀδύνατον νά εὐδοκιμήσω μέσα στή μάζα τῆς ἐκάστοτε πλειοψηφίας. Οἱ ὥραιες μειοψηφίες εἶναι τό κάτι ἄλλο», φαίνεται νά μὴν μᾶς συγκινεῖ.

Ἀποτέλεσμα: Αὐτός ὁ κατήφορος, αὐτό τό ρεῦμα συμπαρασύρει μάζες ὀλόκληρες, ὄχι ἀπλά σέ ἓνα ἀβέβαιο μέλλον, συμπαρασύρει σέ ἓνα νέο πολιτισμό, ἓνα «πολιτισμό τοῦ θυμοῦ». Θυμός πού συσσωρεύεται καί γίνεται καταστροφική μανία. Πολλά τά παραδείγματα. Βλέπομε -γιά παράδειγμα- τήν συμπεριφορά τῶν νέων μας. Οἱ νέοι σήμερα μᾶς δείχνουν ὄλους μέ τό δάχτυλό τους ὡς ὑπευθύνους, μᾶς κατηγοροῦν γιατί ἰσοπεδώσαμε τά πάντα, γιατί κάναμε τή ζωή μιά ἀπέραντη χωματερή συναιοθημάτων, μιάν ἔρημο πού δέν ἀνθίζει πιά ἡ ἀγάπη, ἡ καλοσύνη, ἡ χαρά, ἡ ὁμορφιά, ἡ συμπόρευση μέ τούς ἄλλους.

Μέσα, λοιπόν, σ' αὐτή τήν γενική ἀδιαφορία καί ἰσοπέδωση τῶν πάντων, ἡ Ἐκκλησία μᾶς καλεῖ, μᾶς προτρέπει ἰδιαίτερα τήν περίοδο αὐτή τῆς Μεγάλης Σαρακοστῆς, νά ἀναζητήσουμε τόν παράδεισο στό βαθύτερο εἶναι μας, νά βροῦμε νόημα σέ ὅλα καί πρῶτα στήν πνευματική μας πορεία, νά σκάψουμε στά μεταλλεῖα τῆς καρδιάς μας καί νά βγάλουμε τό πολύτιμο ἐκεῖνο μέταλλο πού μένει ἀφθαρτο, πού δέν σκουριάζει, οὔτε χάνει τό χρῶμα του, πού μένει ἀναλλοίωτο στούς αἰῶνες: τήν πίστη μας στόν Θεό τῆς ἀγάπης. Νά βγάλουμε μέσα ἀπό τό τρίσβαθο ὄρυχεῖο τῆς καρδιάς μας

τίς ἀξίες καί τίς ἀρχές τῆς φυλῆς μας, μέ τίς ὁποῖες γαλουχηθήκαμε καί γίναμε ἓνα ἔθνος ἡρώων καί ἀγίων: τήν ἀγία παράδοσή μας. Ἡ Ἐκκλησία μᾶς καλεῖ νά ἀντισταθοῦμε στήν ἀπολυτοποίηση τῆς ἀδιαφορίας, στήν ἄρνηση τῆς ἀλήθειας καί τοῦ νοήματος τῆς ζωῆς, νά μὴν ἐπιβιβαστοῦμε στό συρμό τῆς εὐκολίας. Μᾶς καλεῖ νά προσευχηθοῦμε στίς Ἱερές Ἀκολουθίες, νά διδαχθοῦμε ἀπό τά παραδείγματα τῆς ἱερῆς ἱστορίας, νά ἀκούσουμε τόν λόγο τοῦ Θεοῦ, νά φωτισθοῦμε ἀπό τήν θεία σοφία καί νά ἐνδυναμωθοῦμε ἀπό τήν δύναμη τοῦ Θεοῦ. Μᾶς δείχνει τίς ὑψηλές κορυφές τῶν ἀρετῶν, ἀλλά καί τά σκοτεινά βάραθρα τῆς κακίας, ὥστε νά ὠριμάσουμε στήν πνευματική ζωή. Μᾶς ἐνισχύει μέ τήν νηστεία, τήν ἀγάπη, τήν συγχώρηση, τήν μετάνοια, τήν προσευχή, τήν ταπείνωση καί τά ἄλλα πνευματικά ἀγωνίσματα γιά νά ἀποκτήσουμε ἰσχυρή θέληση, γιά νά καρποφορήσει πνευματικά ἡ ζωή μας, γιά νά ἐπιλέξουμε τήν γνήσια «κοινωνία» μέ τό Θεό καί τούς συνανθρώπους μας. Γιά νά μπορεῖ αὐτή ἡ κοινωνία καί συναναστροφή νά μᾶς ὀδηγήσει στήν χαρά τοῦ παραδείσου ἀπό τήν παρούσα ζωή. Αὐτή τήν ὁμορφιά καί χαρά κρύβει, ἀδελφοί μου, ἡ εὐλογημένη καί κατανυκτική περίοδος τῆς Ἁγίας καί Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς. Τήν ὁμορφιά τοῦ χαμένου παραδείσου.

Εὐχή καί προσευχή μας, ὁ πνευματικός μας ἀγώνας τῆς περιόδου αὐτῆς νά μᾶς ἀξιώσει νά προσκυνήσουμε τό Ἅγιο Πάσχα, πού ταπεινά εὐχομαι νά εἶναι σωτήριο, λυτρωτικό καί αἰώνιο γιά ὄλους μας καί τόν καθένα ἀπό ἐμᾶς προσωπικά.

Μετά πολλῶν εὐχῶν

Ὁ Ἐπίσκοπος καί Πνευματικός σας Πατέρας

† Ὁ Κισάμου & Σελίνου

ΑΜΦΙΛΟΧΙΟΣ

Ἀναστήλωση τῆς εἰκόνας τοῦ Θεοῦ καί τοῦ Ἀνθρώπου.

οῦμε ἀκόμη τό ἐγκλημα τῆς δολοφονίας τοῦ Θεοῦ καί πολλοί σκανδαλίζονται μ'αὐτό τό ἐγκλημα. Ἀλλά οἱ πιστοί δέν πρέπει νά ἀποθαρρύνονται. Ὁ Θεός εἶναι «ὁ ὢν, ὁ ἦν καί ὁ ἐρχόμενος» (Ἀπ. 1,4) Ὁ Θεός στό πρόσωπο τοῦ Χριστοῦ «ἔσταυρώθη καί ἐτάφη ἀλλά ἀνέστη τήν τρίτη ἡμέρα κατὰ τὰς Γραφάς».

Ἀπό τίς αἰρέσεις τῆς πρώτης Χριστιανοσύνης, ὡς τήν ὀργανωμένη ἀθεΐα τῆς ἐποχῆς μας ἡ χριστιανική πίστη ἐγνώρισε σταυρωμούς καί διωγμούς, ἀλλά ἡ φωνή πού ἄκουσε ὁ Παῦλος στή πύλη τῆς Δαμασκού «Σαοὺλ, Σαοὺλ τί μέ διώκεις σκληρόν σοι πρός κέντρα λακτίζειν» ἐπαναλαμβάνεται στούς αἰῶνες.

Υπάρχουν πολλά σημεῖα πού δείχνουν ὅτι ἡ χριστιανική πίστη ξεπερνᾷ καί τήν κρίση τῶν καιρῶν μας καί μεγάλοι διανοούμενοι προφητεύουν πώς στή τρίτη χριστιανική χιλιετηρίδα, ἡ χριστιανοσύνη θά ζήσει μιά νέα νίκη, μιά νέα ἐποχή. Ἔτσι ὁ Γκαρωντὺ ὀμιλεῖ γιά μιά τρίτη Διαθήκη (α' ἢ Παλαιά, β' ἢ Καινή), κατὰ τήν ὁποία θά ὑπάρξει σέ παγκόσμια κλίμακα, μιά καινούργια σχέση μεταξύ πίστεως καί Ἱστορίας, μεταξύ πίστεως καί κόσμου, μιά καινούργια παρουσία τοῦ

Τοῦ αἰοδύμου Μητροπολίτου
Κισάμου & Σελίνου
Εἰρηναίου

Χριστοῦ στόν κόσμο. Καί ἐδῶ γίνεται θαρρῶ ἐπίκαιρο τό ποίημα τοῦ ποιητῆ Groaiks:

«Καί τοῦ σφυριοῦ μου τά χτυπήματα ἐπέφτανε βαριά
ὄμως ἀπό τόν ὕπνο μου κάποτε ζύπνησα.
Καί μέ φρίκη καί μέ τρόμο εἶδα
πὼς ἄθικτη ἦταν ἡ ἅγια εἰκόνα,
πού γιά συντρίμια πίστεψα.
Τοῦ σφυριοῦ μου τά χτυπήματα
τήν ἴδια χτυποῦσαν τήν καρδιά μου,
τήν ἴδια τήν καρδιά μου εἶχαν συντρίψει.
Μά ὁ Θεός λαμποκοποῦσε
μέσα ἀπό τίς λαμπρές αἰώνιες ἀχτίδες του».

ΑΝΑΣΤΗΛΩΣΗ ΤΗΣ ΕΙΚΟΝΑΣ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

Ἡ παγκόσμια Ἱστορία μᾶς δείχνει πὼς ἡ ἀνθρωπότητα πέρασε κι ἄλλες κρίσιμες ἐποχές κι ἄλλες καμπές καί πτώσεις. Καμπές καί πτώσεις, πού λαοί καί πολιτισμοί ὀλόκληροι ἐξαφανίστηκαν ἢ μετασχηματισθῆκαν σέ νέες μορφές πολιτισμοῦ.

Ἀπό πολλούς διαπιστώνεται ὄμως σήμερα πὼς καί ὁ δικός μας ὁ Δυτικοευρωπαϊκός πολιτισμός ἔχει τά σημάδια μᾶς μεγάλης παρακμῆς. Καί πάλι ὄμως ἡ παγκόσμια Ἱστορία μᾶς διδάσκει πὼς ὅσες φορές ἡ ἀνθρωπότητα χρειάστηκε νά ξεπεράσει τίς κρίσεις καί τίς πτώσεις της, ἀναγκάστηκε νά κατεβεῖ στό βάθος τῆς ψυχῆς τῶν λαῶν της κι ἀπό κεῖ νά ἀνασύρει νέες ἀναπλαστικές δυνάμεις. Ὅλες οἱ μεγάλες στιγμές πού χαρακτηρίστηκαν σάν ἀναγέννηση ἢ «Χρυσοῦς αἰῶνας» στήν Ἱστορία τῶν λαῶν τῆς Γῆς, δέν εἶναι τίποτε ἄλλο παρά «κατάδυση» στό βάθος τοῦ ἀνθρώπου ἐκεῖ πού φυλάσσονται τά «ἀρχέτυπα» οἱ «Μητέρες ἰδέες» πού ἀναγεννοῦν καί ἀναπλάθουν ἀνθρώπους, λαούς καί πολιτισμούς. Αὐτό λοιπόν χρειάζεται νά κάμει καί σήμερα ἡ ἀνθρωπότητα, ἐάν θέλει νά ξεπεράσει τή σημερινή κρίση της καί νά δημιουργήσει ἓνα καλύτερο κόσμο.

Ἡ ἐποχή μας εἶναι ἐγκλωβισμένη σ' ἓνα στυγνό οικονομικό-τεχνικό κλοιό καί μοιραία νοιώθουμε νά ὑψώνεται μπροστά μας κλειστό καί ἀπειλητικό «τό τεῖχος τοῦ μέλλοντος».

Ἀνάγκη λοιπόν νά κατεβοῦμε στό βάθος τῆς ζωῆς, στό βάθος τοῦ ἀνθρώπου γιά νά βροῦμε τήν «ἀρχέτυπη» εἰκόνα του, τή συνείδηση καί τήν προσωπικότητά μας ἀπό τή λά-

Μεταξύ δύο κόσμων

Του Πανοσιολογιωτάτου Αρχιμανδρίτου
 Γυνατίου Θ. Χατζηνικολάου
 Θεολόγου - τ. Λυκειάρχου
 Γεροκήρυκος Ι.Μ. Κισάμου & Σελίνου

πανόμενοι και υπνώττοντες συγκινηθούμε, ιστορικά τουλάχιστον από τους παρακάτω στίχους του μεγάλου μας Κ. Παλαμά, και ειδικά από τους έγερτήριοις δύο τελευταίους:
*«Κι αν πέσαμε σε πέσιμο πρωτάκουστο
 και σε γκρεμό κατακυλίσαμε
 πού πιά βαθύ καμιά φυλή δεν είδε ως τώρα
 είναι γιατί με των καιρών τό πλήρωμα
 όμοια βαθύεν ανέβασμά μας μέλλεται
 προς ύψη ούρανοφόρα».*

Αλήθεια, πέσαμε. Αλήθεια, ξεστρατήσαμε. Αλήθεια κατακυλίσαμε. Αλήθεια, αφανίσαμε, αν όχι περιθωριοποιήσαμε, τις υπέρτατες αξίες και τά αληθινά πολιτιστικά δημιουργήματα. Τελικά, ή άβυσσος του ύλισμου θά καταπιεί όλους μας. Τά ψυχοκτόνα και Έθνοκτόνα ζιζάνια σπείρονται άφειδώς εκ του άφανους και έμφανους, από άρχοντες και άρχόμενους, ήμών κοιμωμένων (Ματθ. 13,25).

Αλήθεια, ποιός θά μάς ανεβάσει «προς ύψη ούρανοφόρα»; Ποιός θά μάς θεραπεύσει απ' αυτή την επιθανάτια ραθυμία και την βαθεία ύπνηλία; Πότε θά τελειώσει ή άξημέρωτη νύχτα της άφασίας και της ύποταγής σε όποια αυθαιρεσία, πού καταπατεί κάθε ίχνος αξίας του ανθρώπινου προσώπου; Δίπλα μας, κοντά και μακριά μας φρίτουν τά περιστατικά...

σπη τής καταναλωτικής μας μανίας κι από τά συντρίμια τής δήθεν έπιστημονικής της άνάλυσης.

Ανάγκη νά συντρίψωμε τά είδωλα τής βίας και του πολιτισμού, πού λατρεύομε και στή θέση των νά στήσωμε τήν εικόνα του ανθρώπου στή πρωτοπλαστική της όμορφιά.

Τήν εικόνα του ανθρώπου όπως τή φιλοτέχνησε ή χριστιανική άποκάλυψη και ή σωστή φιλοσοφία και Παιδεία όλων των εποχών, όλων των αιώνων.

Σέ μία παράλληλη εποχή σάν τή δική μας, στό χάος και τά έρείπια του άρχαίου κόσμου, ένας άνθρωπος πού θέλησε νά βοηθήσει τήν κρίση, ό Σωκράτης, έβαλε θεμέλιο τής φιλοσοφίας του «τό γνώθι σ' αυτόν» και κάλεσε τόν Έλληνικό κόσμο σε άυτογνωσία και άρετή. Τό ίδιο έκαμε σε λίγο ό Χριστιανισμός πού μίλησε για μία «καινή κτίση» κι άνάπλασε μία νέα ανθρώπινη.

Η Αναγέννηση του 15ου-16ου αιώνα, πού τή θεωρούμε σάν μεγάλη άναπλαστική εποχή, κατέβηκε στις ρίζες τής άρχαιότητας και του χριστιανισμού, απέτυχε όμως στήν πορεία της και δέν μάς έδωσε αυτό πού υποσχέθηκε.

Αναδίπλωση λοιπόν στό βάθος του ανθρώπου, στό βάθος τής ζωής χρειάζεται και σήμερα ή εποχή μας κι όχι μόνο μετασηματισμούς στις κοινωνικές δομές του.

Η έορτή τής Όρθοδοξίας, πού σημαίνει όρθή πίστη, σωστή πίστη και πράξη, άνάλογη με τήν πίστη αυτή είναι μεγάλη γιορτή στή συνείδηση τής Όρθοδοξίας. Και ή άναστήλωση των εικόνων πού πανηγυρίζουμε σήμερα γίνεται μεγάλη άφειτηρία στόν καθένα μας για τήν άναστήλωση τής Εικόνας του Θεού και του ανθρώπου ύστερα από τά έρείπια τής σύγχρονης εικονομαχίας, πού άναφέραμε πλεió πάνω.

Μέ τή σταθερή πεποίθηση πώς μόνο ή άναστήλωση τής Εικόνας του Θεού και του ανθρώπου μπορεί νά όδηγήσει σ' ένα νέο ανθρωπισμό, βαθύτερο και ουσιαστικότερο, και κατά συνέπεια και σε νέες κοινωνικές δομές, πού θά δίνουν μία καλύτερη λύση στα προβλήματα τής συνείδησης και τής κοινωνίας του σημερινού και προπάντων του αύριανού κόσμου καλούμε τό ποίμνιο μας σε μία πνευματική άφύπνιση, σε μία διαρκή έγρήγορη και δραστική αντίσταση στις παντοειδείς άλλοτριώσεις του ανθρώπινου προσώπου, πού έπιβάλλουν οι κοινωνικές, οίκο-

μικές και πολιτιστικές δομές των καιρών μας.

Μέ τήν ίδια πεποίθηση υπενθυμίζομε στό ποίμνιο μας νά προσέξει τις εικόνες τής έκκλησίας και του σπιτιού του. Νά μήν τις κλέβουν, νά μήν τις πουλούν, νά μήν τις χρησιμοποιούν στα σαλόνια για διάκοσμο, αλλά νά τις σέβονται κατά τήν παράδοση τής Έκκλησίας μας.

Υπεθυμίζομε στού Έρεϊς και Θεολόγους μας νά μήν κακοποιούν τήν εικόνα του Θεού, νά μήν κηρύσσουν τόν Θεό σάν φόβητρο και σκιάχτρο του ανθρώπου.

Στήν Όρθόδοξο Θεολογία και λειτουργία μας ό Θεός χαρακτηρίζεται «φιλόανθρωπος» και κανείς δέν έχει τό δικαίωμα νά παραποιεί τήν εικόνα του και νά τόν παρουσιάζει έχθρο και έκδικητή του ανθρώπου.

Σέ μία έμπρακτη έφαρμογή του ανθρωπισμού τής μεγάλης έορτής συνιστούμε στις Ένορίες τής Μητροπόλεως μας τις ομάδες χριστιανικής άγάπης και παρακαλούμε ιδιαίτερα τους Ένοριακούς Συλλόγους Γυναικών νά εργαστούν για κείνους πού έχουν ανάγκη από υλική και ήθική Πρόνοια.

Υπεθυμίζομε στούς γονείς και διδασκάλους μας νά σεβαστούν τήν εικόνα των παιδιών των, νά τήν προφυλάξουν από ιδέες και πλάνες πού κυκλοφορούν σήμερα σε χίλιες μύριες εικόνες και διαστρέφουν τήν εικόνα, τή συνείδηση και τήν προσωπικότητα του ανθρώπου.

Καταγγέλομε και στιγματίζομε κοινωνικούς και πολιτικούς ήγέτες πού μέσα στις ιδεολογίες, τά κομματικά πάθη και συμφέροντα, δημαγωγούν, φανατίζουν άτομα και λαούς καταστρέφοντας έτσι τή συνείδηση και τήν προσωπικότητα των δηλ. τήν έλευθερία και τή δημοκρατία του κόσμου.

Έπαναλαμβάνομε τό Μνημόσυνο πού κάνει σήμερα ή Όρθόδοξος Έκκλησία στή μνήμη όλων εκείνων πού συντέλεσαν στήν άναστήλωση των εικόνων στόν 9^ο μ.Χ. αιώνα. Και στή μνήμη όλων εκείνων πού σε κάθε εποχή άναστήλωνουν τόν άνθρωπο στήν άξία του και τόν προορισμό του.

Η Έκκλησία πού κηρύσσει τήν σωτηρία του ανθρώπου, έχει σήμερα τή μεγίστη εύθύνη νά προστατεύσει τήν «εικόνα του» δηλ. τήν έλεύθερη προσωπικότητα του ανθρώπου.

«Η Επανάσταση του 1821

και τα διαχρονικά της μηνύματα».

Η επανάσταση του 1821 είναι δίκαια όροσημο στή νεότερη Έλληνική Ιστορία, τεράστιας σημασίας. Μόνο να σκεφτεί κανείς ότι μετά από 4 αιώνες σκλαβιάς, ο ελληνισμός βρήκε τη δύναμη να επαναστατήσει και ν' αποτινάξει το ζυγό του, πολεμώντας όχι μόνον έναν ισχυρό δυνάστη με πολλαπλάσιες δυνάμεις και εφόδια, αλλά αντιμετώπιζοντας και μία μοναρχική Εύρώπη, αντιδραστική σε κάθε επαναστατικό απελευθερωτικό κίνημα, καθώς διαπνεόταν απ' το αυταρχικό πνεύμα της Ίερās Συμμαχίας, το οποίο είχε κυριαρχήσει μετά την ήττα του Ναπολέοντα (1815), καταλαβαίνει πόσο μεγαλειώδης υπήρξε αυτή η επανάσταση.

Εκείνα που βοήθησαν τον Έλληνισμό να διατηρήσει την ταυτότητά του ήταν βέβαια η θρησκεία και η γλώσσα του, που τίς διαφύλαξε ξεπερνώντας πολλές δυσκολίες, αντιμετώπιζοντας διωγμούς, εξιλαμισμούς, βασανιστήρια και εκτελέσεις.

Εκείνα όμως που τον ώθησαν να επαναστατήσει ήταν οι ιδέες του Εύρωπαϊκού Διαφωτισμού και το πνεύμα των δύο μεγάλων επαναστάσεων του 18ου αιώνα: της Αμερικανικής (1776) και της Γαλλικής (1789).

Γιατί βέβαια η Έλληνική επανάσταση δεν ξέσπασε ξαφνικά. Προετοιμαζόταν χρόνια πολλά και προετοιμαζόταν όπως συμβαίνει με κάθε μεγάλο έγχείρημα, πρώτα στο νου και στην ψυχή. Φωτισμένοι κληρικοί και λαϊκοί διδάξαν τους συμπατριώτες τους την ιστορία τους, τους έδειξαν την καταγωγή τους και τους μίλησαν για τους προγόνους τους.

Ο καλόγερος Κοσμάς ο Αίτιωλός, 70 χρόνια πριν την επανάσταση ίδρυσε εκατοντάδες σχολεία για τα ελληνικά γράμματα στη δυτική κυρίως Ελλάδα και τό πλήρωσε με τη ζωή του. Τό ίδιο και ο Ρήγας Φεραίος, που 25 χρόνια πριν την επανάσταση, εκτός απ' τό έθνεργετήριο «Θούριο», τό «Σύνταγμα», και τά «δίκαια του ανθρώπου» έμπνευσμένα από τη Γαλλική Έπανάσταση, τύπωσε μία σειρά από ιστορικούς χάρτες για νά μάθουν οι Έλληνες την ιστορία τους.

Ο Αδαμάντιος Κοραΐς, που έζησε στο Παρίσι την Γαλλική Έπανάσταση, 17 χρόνια πριν από τον έθνικό ξεσηκωμό, σε μία τιτάνια έκδοτική προσπάθεια, μετέφρασε στά Νέα Έλληνικά τά έργα των αρχαίων Έλλήνων συγγραφέων για νά τά διαβάσουν οι συμπατριώτες του. Και οι τρείς τους ήξεραν ότι όταν προέτρεπαν τους Έλληνες νά μάθουν γράμματα, τους προετοίμαζαν για την απελευθέρωση τους, όπως έκαναν και δεκάδες άλλοι επώνυμοι και ανώνυμοι, που με διάφορους τρό-

Της κ. Έλένης Γεωργακάκη
Φιλολόγου

πους φρόντισαν για τό φωτισμό του γένους. Τό γεγονός ότι την πρωτοβουλία για την πρακτική οργάνωση και την προετοιμασία του αγώνα, ανέλαβαν ο Έμπορος, ο Έμμανουήλ Ξάνθος, ο Νικόλαος Σκουφάς και ο Αθανάσιος Τσακάλωφ, που ίδρυσαν την Φιλική Έταιρεία στην Όδησο της Ρωσίας τό 1814, δέν είναι τυχαίο άφοι ή Έλληνική αστική τάξη (έμποροι και πλοιοκτήτες κυρίως) που διαμορφώθηκε σ' όλη τη διάρκεια του 18ου αϊ., μπήκε στην πρωτοπορία για τον έθνικό ξεσηκωμό.

Αναμφισβήτητα αυτή η επανάσταση ήταν έθνικοαπελευθερωτική και στό προσκλητήριό της για «*Ελευθερία ή θάνατο*» ανταποκρίθηκαν αγωνιστές απ' όλες τις κοινωνικές ομάδες και τάξεις (έμποροι, πλοιοκτήτες, κλέφτες, άρματωλοί, κληρικοί, δημογέροντες, φαναριώτες, άγρότες) που όσο δρούσαν ενωμένοι - βάζοντας σε δεύτερη μοίρα τις διαφορετικές βλέψεις και τά συμφέροντα - στά τρία πρώτα κυρίως χρόνια του ξεσηκωμού, μεγαλούργησαν. Και μεγαλούργησαν σε πείσμα των φρόνιμων και άπαισιόδοξων, μέσα σε αντίξοες διεθνείς συνθήκες, καθώς τά αντιδραστικά άνακτοβούλια της έπίσημης Εύρώπης είχαν ήδη καταπνίξει αντίστοιχα επαναστατικά κινήματα στην Ίταλία και στην Ίσπανία.

Μέχρι τά μέσα του 1823, αρχικά και με την διπλωματική υποστήριξη του Ίωάννη Καποδίστρια που ήταν ένας από τους Υπουργούς έξωτερικών της Ρωσίας, η επανάσταση είχε έδραιωθεί στη Νότια Ελλάδα: Στην Ανατολική και Δυτική Στερεά, στην Πελοπόννησο, στα νησιά και στην Κρήτη. Είχε αποτύχει όμως στη Μολδοβλαχία απ' όπου και πρωτοξεκίνησε τον Φεβρουάριο του 1821, στην Ήπειρο, στη Μακεδονία και στη Χαλκιδική και βέβαια στη Χίο που πλήρωσε την εξέγερσή της με τη σφαγή και τον έξανδραποδισμό του πληθυσμού της. Δυστυχώς όμως τά επόμενα χρόνια ο έμφύλιος πόλεμος (1824-1825) που έφερε τους προκρίτους έναντι των στρατιωτικών ήγετων του Αγώνα στην Α' φάση του και τους Στερεοελλαδίτες και νησιώτες άρχηγούς έναντι των Πελοποννησίων στη Β' φάση του, θά φέρει τραγικά άποτελέσματα σε συνδυασμό με τό συνασπισμό Σουλτάνου-Τουρκοαιγυπτίων που σκοπό είχε νά καταπνίξει την επανάσταση.

Και πράγματι η επανάσταση αρχίζει ν' άγροσβήνει... Οι πολεμικές επιχειρήσεις παραμελούνται απ' τους διχασμένους αγωνιστές, καθώς άλλοι φυλακίζονται κι

άλλοι δολοφονούνται απ' τους αντίπαλους τους.

Επίσης τά δάνεια που πάρθηκαν από άγγλικές τράπεζες - με όρους έξαιρετικά έπαχθείς - για τίς ανάγκες του αγώνα, δαπανήθηκαν για τοκοχρεούσια, στον έμφύλιο και έλάχιστα για την επανάσταση... Για τη σύναψή τους ωστόσο υποθηκεύτηκαν τά έθνικά κτήματα και τά έθνικά έσοδα, γεγονός που έμπόδισε άργότερα νά αποκατασταθούν οι άκτήμονες αγωνιστές και νά όρθοποδήσει τό νεοσύστατο κράτος.

Εν τω μεταξύ καταπνίγεται η επανάσταση στα νησιά Κρήτη, Κάσο, Ψαρά, τό 1824. Τό 1825 αποβιβάζεται ο Ίμπραήμ στην Πελοπόννησο και άνακτά μία - μία τίς πόλεις και τά κάστρα της. Στην Δυτική Στερεά, τό Μεσολόγγι, μετά από πολιορκία ενός χρόνου (Άπρ. 1825 - Άπρ. 1826) και την ήρωϊκή έξοδο των υπερασπιστών του, πέφτει στα χέρια των Τούρκων και μαζί όλη η Δυτική Στερεά. Ένα χρόνο άργότερα την ίδια τύχη θάχει κι η Ανατολική Στερεά, μετά τό θάνατο του Γ. Καραϊσκάκη τον Άπρίλιο του 1827, την ήττα στο Φάληρο και την πτώση της Ακρόπολης στα χέρια των Τούρκων.

Η επανάσταση ψυχορραγεί... Έν τω μεταξύ οι Έλληνες έχουν ήδη ζητήσει τη βοήθεια της Αγγλίας που είναι η πρώτη χώρα απ' τό 1823 που διαφοροποιεί τη στάση της από την Ίερά Συμμαχία, βλέποντας έπωφελή για τά συμφέροντα της την προοπτική δημιουργίας ενός έλληνικού κράτους στην Ανατολική Μεσόγειο, τό οποίο θά μπορούσε νά κηδεμονευεί. Δεύτερη δύναμη που αλλάζει στάση απέναντι στους επαναστατημένους Έλληνες, ανταγωνιζόμενη την Αγγλία είναι η Ρωσία που πάντα έχει βλέψεις στη Μεσόγειο, και τρίτη η Γαλλία. Οι τρείς αυτές δυνάμεις στην ύστατη ώρα για την τύχη της Έλληνικής Έπανάστασης, θ' άπαιτήσουν από τον Σουλτάνο κατάπαυση των έχθροπραξιών. Η άδιαλλαξία του Σουλτάνου, θά έξωθήσει τον ενωμένο στόλο των τριών δυνάμεων νά επέμβει, κανονιοβολώντας τον άγκυροβολημένο στο Ναυαρίνο τουρκοαιγυπτιακό στόλο (8-10-1827) και προκαλώντας ραγδαίες εξελίξεις.

Θά ακολουθήσει μαραθώνιος διαπραγματεύσεων και λεπτοί διπλωματικοί χειρισμοί από τον έμπειρο πολιτικό και πρώτο Κυβερνήτη της Ελλάδας Ίωάννη Καποδίστρια για τη διεύρυνση των συνόρων και τό βαθμό άνεξαρτησίας του Έλληνικού κράτους.

Τελικά και ένω ο Καποδίστριας έχει δολοφονηθεί (Όκτ. 1831), ο δεκάχρονος αγώνας των Έλλήνων θά λήξει με τη δημιουργία άνεξάρτητου Έλληνικού κράτους, (Συνθήκη Λονδίνου, Μάιος 1832), με βόρεια σύνορα τον

Αμβρακικό και τον Παγασητικό κόλπο, έκτασης μόλις 47.516 τ. κλμ.

Τό νεοσύστατο κράτος ήταν μέν άνεξάρτητο απ' τό Σουλτάνο όχι όμως κι απ' την κηδεμονία των τριών προστατών δυνάμεων, οι οποίες μετά τη δολοφονία του Καποδίστρια άπαιτήσαν τό πολίτευμά του νά είναι άπόλυτη μοναρχία, έντελώς δηλ. αντίθετο απ' τά δημοκρατικά συντάγματα που ψήφισαν οι Έλληνες στις έθνοσυνελεύσεις τους σ' όλη τη διάρκεια του Αγώνα και με βάση τά όποια «*πάσα έξουσία πηγάζει από τό έθνος και υπάρχει υπέρ αυτού*»...

Άραγε πόσο διαφορετικά θάχαν εξελιχθεί τά πράγματα άν απ' τό 1824 και μετά δέν είχε ξεσπάσει έμφύλιος, άν τά χρήματα των δανείων δαπανούνταν για τίς ανάγκες του Αγώνα, άν δέν δολοφονούνταν ο Καποδίστριας έν μέσω των διαπραγματεύσεων αλλά και των προσπαθειών του νά συγκροτήσει τό τάχιστο δυνατόν, τίς δομές ενός αστικού κράτους πάνω σε καμένη και αίμαβαμμένη, στην κυριολεξία, γη.

Η ιστορία βέβαια δέ γράφεται με υποθέσεις. Άν όμως θέλουμε σήμερα, σε τόσο δυσχερείς για την πατρίδα μας συνθήκες, ν' άντλήσουμε κάποια χρήσιμα διαχρονικά διδάγματα από κείνο τον πολυμέτωπο Αγώνα, θά πρέπει νά σταθούμε και νά διδαχτούμε κι από τά λάθη που έγιναν.

Και βέβαια νά κρατήσουμε τό αγωνιστικό φρόνημα των αγωνιστών του 1821 στις ψηλότερες και ώραιότερες ώρες του συλλογικού αγώνα τους, τότε που υπερέβαιναν τους έαυτούς τους αγωνιζόμενοι για αξιοπρέπεια και έλευθερία, προτιμώντας σε πάμπολλες περιπτώσεις ένα θαρραλέο θάνατο από μία άτιμασμένη ζωή.

Και σταθερά νά επιμεινουμε στο «*έμεϊς*» που άφησε παρακαταθήκη ο Μακρυγιάννης κι όχι στο «*έγώ*» ένθυμούμενοι πώς η συλλογικότητα για νά καρποφορήσει προϋποθέτει κοινό όραμα και σκοπούς ύψηλούς πάνω από κοντόφθαλμα και στενόκαρδα συμφέροντα. Προϋποθέτει δικαιοσύνη, είλικρίνεια και αξιοκρατία, διαλλακτικότητα και γόνιμη σύνθεση απόψεων, ένωση δυνάμεων, άνάληψη εύθυνων που αναλογούν στον καθένα... Άς άφουγκραστούμε τά διδάγματα αυτά γιατί τότε μόνο οι πατρικοί αγώνες γίνονται φώτα πορείας για τό παρόν και τό μέλλον.

Γιά τή Μάνα.

ἀπό καρδιάς λίγες σκέψεις.

Ἀπό τήν ὥρα πού ἐρχόμαστε στόν κόσμο καί ὅσο μεγαλώνουμε καί σέ ὅσο μεγάλη ἡλικία μᾶς ἀξιώσει ὁ Θεός νά φθάσουμε, ἡ Μάνα εἶναι ὁ ἴσκιος τῆς δροσιάς καί τῆς ἀναψυχῆς μας πάντοτε, ἰδιαίτερα σέ δύσκολους καί ταραγμένους καιρούς. Ἀνεξάρτητα ἀπό τήν ὅποια πρόοδό μας στή ζωή, ἀνεξάρτητα ἀπό τὰ ὅποια ἀξιώματα τιμῆς καί εὐθύνης, ἡ Μάνα εἶναι ὁ ζωντανός κρικός μας μέ τήν παιδική -καί πιό εὐτυχισμένη- ἡλικία μας. Εἶναι τὸ σημεῖο ἀναφορᾶς μας καί ὁ ἔμπυκος συμβολισμός τοῦ χαμένου Παραδείσου μιᾶς ἀδολῆς, καί γιὰ τοῦτο εἰδυλλιακῆς, ἐποχῆς ἐλπίδων καί ὀνείρων.

Ἡ Μάνα εἶναι ἐκείνη πού θά βιώσει τὸν προσωπικό ἀγῶνα μας παρακολουθώντας βῆμα - βῆμα ἀπογοητεύσεις καί ἐπιβραβεύσεις, ἐκείνη πού θά δακρύσει ἀθέατη στίς θλίψεις μας καί θά ἀναγεννηθεῖ στίς χαρές μας. Ἡ Μάνα εἶναι ἐκείνη γιὰ τήν ὅποια δακρῶζουμε ἀθέατοι στίς ὥρες τῆς πάλης τῆς μέ τῆ φυσική καί ἀναπόδραστη φθορά, ἐκείνη τήν ὅποια στὰ ἐσώψυκά μας θρηνοῦμε πρὶν ἀκόμα ἀποχωρήσει, ἐκείνη γιὰ τήν ψυχὴ τῆς ὁποίας ἀδιάλειπτα καί σιωπηλὰ προσευχομαστε πολὺ πρὶν ἀποδημήσει.

Ἡ Μάνα εἶναι ἐκείνη στήν ὅποια ἀνατρέχουμε καί μέ τήν ὅποια νοερά συνομιλοῦμε, ὅταν πιά δέν βρίσκεται στή ζωή.

Σέ ἕναν κόσμο ὅλο καί λιγότερο ἀνθρώπινο ἢ φυσική παρουσία, ὁ λόγος καί ἡ καταφυγὴ πού προσφέρει ἡ ἀγκαλιὰ τῆς Μάνας, ὅσο μεγάλη καί ἂν εἶναι σέ ἡλικία, ὅσο κουρασμένη καί ἂν εἶναι ἀπὸ τὰ βάσανα τῆς ζωῆς, εἶναι ὅ,τι πιό πολὺτιμο ὑπάρχει. Ἀλλὰ καί ἡ ἀνάμνηση τῆς Μάνας εἶναι ἡ ἀλάθητη πυξίδα καί ἡ ἀκάματη παραμυθία πού μᾶς συντροφεύει μέχρι τὶς ἀκροτελευτίες στιγμὲς τοῦ βίου μας.

Αὐτὴ ἡ μεγάλη παρακαταθήκη ἀξιῶν εἶναι ὁ ἀληθινὸς πλοῦτος τῆς ζωῆς μας. Αὐτονόητη ἢ εὐγνωμοσύνη πού ἀξιωθήκαμε αὐτὸν τὸν πλοῦτο. Εὐλογία, καλὸδεχτὴ ἀλλὰ καί ἀναπόφευκτη ἢ θλίψη, πού εἶναι ταυτόχρονα ἐλάχιστη ὁμολογία ἀγάπης καί φόρος τιμῆς σέ Ἐκείνην ἢ ὅποια ἀγωνιζόταν πάντοτε νά κρατᾶ κάθε λυπη μακριὰ μας. Παροῦσα πάντοτε καί ἡ χαρμόσυνη ἐλπίδα ὅτι αὐτὸ πού χάνεται ἐδῶ θά ὑπάρχει ἔσασι στὸ Ἐπέκεινα.

Τῆς κ. Πηνελόπης Ντουντουλάκη
Ἱατροῦ - Συγγραφέως

Σακχαρώδης διαβήτης Πρόληψη ἐπιπλοκῶν

τούς ἐνήλικες.

ΣΔ τύπου 2. Ἡ μορφή αὐτὴ ἀποτελεῖ τὴ συνηθέστερη (περίπου τὸ 80% τοῦ συνόλου τῶν διαβητικῶν). Στὰ ἄτομα αὐτά, τὸ πάγκρεας παράγει λιγότερη ἰνσουλίνη ἀπ' αὐτὴ πού χρειάζεται ὁ ὀργανισμός τους μέ ἀποτέλεσμα τὴν ἀυξημένη τιμὴ τοῦ σακχάρου στό αἷμα. Ὁ τύπος αὐτός σχετίζεται μέ τὴν παχυσαρκία καί βλέπουμε τὰ τελευταῖα χρόνια νά ἐμφανίζεται καί αὐτὴ ἡ μορφή τοῦ διαβήτη στὰ παχύσαρκα παιδιά.

Διαβήτης κύησης. Ἐμφανίζεται πρώτη φορά κατὰ τὴ διάρκεια τῆς ἐγκυμοσύνης. Ἡ αἰτιοπαθογένεια εἶναι ἀδιευκρίνιστη, ὅμως ὁ ρόλος τῶν ὁρμονῶν εἶναι σημαντικός γιατί ὅλες ἔχουν διαβητογόνο δράση καί ὅλες αὐξάνουν κατὰ τὴ διάρκεια τῆς κύησης. Ὁ διαβήτης κύησης εἶναι ἀναστρέψιμη νόσος, ἢ ὅποια ὑποχωρεῖ μετά τὸν τοκετό, συνδέεται ὅμως μέ περιγεννητικές ἐπιπλοκές καί προβλήματα στήν υγεία μητέρας καί νεογνοῦ.

Φυσιολογικές τιμές γλυκόζης πλάσματος

Οἱ φυσιολογικές τιμές τῆς γλυκόζης πλάσματος εἶναι < 100 mg/dl

Ἄτομα πού ἔχουν τιμές γλυκόζης νηστείας πλάσματος μεταξύ 100 καί 125 mg/dl ἔχουν διαταραγμένη γλυκόζη νηστείας (προδιαβήτη).

Ἐπιδημιολογικά στοιχεία

Στὴ χώρα μας, τὸ 6% τοῦ γενικοῦ πληθυσμοῦ πάσχει ἀπὸ σακχαρώδη διαβήτη. Ἡ νόσος ἔχει ὑψηλότερο ἐπιπολασμό (συχνότητα ἐμφάνισης) στό δυτικὸ κόσμο (ἰδιαίτερα ὁ διαβήτης τύπου 2) καί αὐτὸ ἀποτελεῖ μιὰ σαφὴ ἔνδειξη γιὰ τὴ συσχέτιση τῆς νόσου μέ τὸ σύγχρονο τρόπο ζωῆς, τὶς διατροφικές μας συνήθειες καί τὴν ἔλλειψη σωματικῆς ἀσκησης.

Παράγοντες κινδύνου γιὰ ἐμφάνιση σακχαρώδους διαβήτη σέ ἐνήλικες

Οἱ παράγοντες κινδύνου γιὰ ἐμφάνιση σακχαρώδους διαβήτη εἶναι οἱ ἐξῆς:

Οἱ ὑπέρβαροι καί παχύσαρκοι (Δείκτης μάζας σώματος < 25 kg/m²).

Ὅσοι κάνουν καθιστικὴ ζωή.

Ὅσοι ἔχουν συγγενὴ πρώτου βαθμοῦ μέ διαβήτη Γυναίκες μέ ἱστορικό γέννησης τέκνου > 4 kg.

Γυναίκες μέ σύνδρομο πολυκυστικῶν ὤσθηκων.

Ὅσοι ἐμφανίζουν διαταραγμένη ἀνοχή στὴ γλυκόζη (προδιαβητικοὶ ἀσθενεῖς).

Ὅσοι ἔχουν ὑπέρταση (Α.Π. > 140/90 mmHg).

Ὅσοι ἔχουν χαμηλὰ ἐπίπεδα καλῆς χοληστερόλης, HDL (< 35 mg/dl) καί ἀυξημένα τριγλυκερίδια (> 250

mg/dl) καθώς και οι ασθενείς με ιστορικό άγγειακής νόσου (π.χ. στηθάγχη, έμφραγμα, στεφανιαία νόσο, έγκεφαλικό επεισόδιο).

Κυριότερα συμπτώματα σακχαρώδους διαβήτη

Στόν διαβήτη τύπου 1, ή νόσος συνήθως εισβάλλει απότομα και συχνά ή πρώτη έκδηλωση της μπορεί να είναι ή ανάπτυξη διαβητικής κετοξέωσης, μέ ναυτία, έμετο, κοιλιακό πόνο και απώλεια συνείδησης. Στόν διαβήτη τύπου 2, ή νόσος εισβάλλει βαθμιαία. Τά κυριότερα συμπτώματα της νόσου είναι ή πολυδιψία, ή πολυουρία, ή πολυφαγία, ή όποια όμως συνοδεύεται από απώλεια βάρους, ό κνησμός, ή συχνή εξάντληση χωρίς ιδιαίτερη σωματική δραστηριότητα, ή δυσκολία έπούλωσης τών πληγών και τέλος οί συχνές φλεγμονές και λοιμώξεις.

Έπιπλοκές σακχαρώδη διαβήτη

Οί έπιπλοκές του ΣΔ χωρίζονται σε όξειες και χρόνιες:

Οί οξείες έπιπλοκές έμφανίζονται όταν τά έπίπεδα γλυκόζης του αίματος γίνουν ξαφνικά είτε πολύ ύψηλά, ύπεργλυκαιμία (Διαβητική κετοξέωση, Ύπερωσμωτική μή κετωτική κατάσταση), είτε πολύ χαμηλά (ύπογλυκαιμία) και άπαιτούν άμεση αντιμετώπιση. Στή διαβητική κετοξέωση, ό άσθενής είναι άφυδατωμένος, μπορεί να κάνει έμέτους, να πονάει στην κοιλιά και, όχι σπάνια, μπορεί να πέσει σε κώμα. Σε κάθε περίπτωση, πρέπει να μεταφερθεί άμεσα στο νοσοκομείο. Η ύπογλυκαιμία μπορεί να είναι έλαφριά χωρίς συμπτώματα ή ήπια συμπτώματα (ζαλάδα, έφίδρωση, τρέμουλο, προβλήματα στην όραση, ταχυκαρδία). Η βαριά ύπογλυκαιμία παρουσιάζει σοβαρότερα συμπτώματα (ύπνηλία, άργές αντίδρασεις, έντονο αίσθημα πείνας, τάσεις λιποθυμίας, σπασμούς ή κώμα).

Οί χρόνιες έπιπλοκές είναι άρκετά συχνές και συμβαίνουν συνήθως μετά από άρκετά χρόνια από την έναρξη του διαβήτη. Δέν είναι σπάνιο κάποιες από αυτές να υπάρχουν ήδη κατά τή στιγμή της διάγνωσης. Οί κυριότερες χρόνιες έπιπλοκές είναι:

Διαβητική άμφιβληστροειδοπάθεια:

Είναι βλάβη του άμφιβληστροειδούς χιτώνα, πού βρίσκεται στο βυθό του ματιού. Είναι έπιπλοκή πού εξέλισσεται προοδευτικά σε διάφορα στάδια και, αν δέν αντιμετωπιστεί κατάλληλα, οδηγεί σε τύφλωση.

Διαβητική νεφροπάθεια:

βη τών νεφρών. Κι αυτή εξέλισσεται σταδιακά και τό ίδιο ύπουλα. Δέν δίνει κανένα σύμπτωμα παρά μόνο όταν πιά είναι πολύ άργά για να μπορέσουμε να αναστρέψουμε τήν πορεία της

Διαβητική νευροπάθεια: Ό διαβήτης προσβάλλει τά νεύρα, τόσο του περιφερικού όσο και του αυτόνομου νευρικού συστήματος.

Η περιφερική νευροπάθεια έκδηλώνεται συνηθέστερα μέ συμπτώματα από τά πόδια, όπως μουδιάσματα, τσιμπήματα, κάψιμο, πόνο κ.ά., πού μπορεί να είναι ιδιαίτερα βασανιστικά τή νύχτα στο κρεβάτι. Είναι πολύ σημαντικός παράγοντας κινδύνου για τήν ανάπτυξη «διαβητικού ποδιού», γι' αυτό ό γιατρός πρέπει να εξέτάζει τά πόδια κάθε διαβητικού για στοιχεία νευροπάθειας, τουλάχιστον μία φορά τό χρόνο.

Η νευροπάθεια του αυτόνομου νευρικού συστήματος μπορεί να έκδηλωθεί μέ διάφορα συμπτώματα, όπως φουσκώματα στο στομάχι, διάρροιες ή δυσκοιλιότητα, όρθοστατική ύπόταση-λιποθυμία, ιδρώτες, σεξουαλική άνικανότητα, άκράτεια ούρων κ.ά., είναι όμως σπανιότερη.

Μακροαγγειοπάθεια: Μέ αυτόν τον όρο έννοούμε τίς βλάβες πού γίνονται στα άγγεία της καρδιάς, του έγκεφάλου και τίς περιφερικές άρτηρίες, λόγω άθηροσκλήρυνσης και άποτελεί αίτία της συντριπτικής πλειοψηφίας (έως και 80%) τών θανάτων στους άσθενείς αυτούς. Έκδηλώνεται κυρίως ως στεφανιαία νόσος και έμφραγμα, ως έγκεφαλικό επεισόδιο και ως «διαλείπουσα χωλοτητα» (πόνος στή γάμπα κατά τό περπάτημα, πού άναγκάζει τον άσθενή να σταματήσει μετά από κάποια μέτρα).

Διαβητικό ποδι: Μέ τον όρο αυτό περιγράφονται οί βλάβες πού μπορεί να δημιουργηθούν στο πόδι ενός άσθενή μέ διαβήτη, ως άποτέλεσμα περιφερικής νευροπάθειας σε συνδυασμό μέ κάποιο τραυματισμό του ποδιού πού δέν έγινε άντιληπτός. Ό άσθενής μέ περιφερική νευροπάθεια μπορεί να μην αισθάνεται τά έπώδυνα έρεθίσματα. Έτσι κάποιος έπαναλαμβανόμενος μικροτραυματισμός, π.χ. από ένα στενό παπούτσι, μπορεί να δημιουργήσει πολύ μεγάλη και βαθειά πληγή (έλκος). Μία τέτοια πληγή, ειδικά σε άσθενείς πού έχουν και κακή κυκλοφορία λόγω άρτηριοπάθειας, μπορεί να έπιμένει για πολλούς μήνες, να μολυνθεί ή και να προκαλέσει όστεομυελίτιδα (λοίμωξη στο όστό πού βρίσκεται από κάτω). Έπιπλέον

τον τό διαβητικό πόδι μπορεί να άναπτύξει γάγγραινα (νέκρωση τών ιστών), ή όποια άντιμετωπίζεται μέ χειρουργική άφαίρεση τών ιστών ή και μέ άκρωτηριασμό τίς σοβαρότερες περιπτώσεις.

Πρόληψη έπιπλοκών σακχαρώδη διαβήτη

Γενικά ή πρόληψη άφορά στή σωστή ρύθμιση του σακχαρώδη διαβήτη (φαρμακευτική άγωγή, σωστή διατροφή, ήπια άσκηση). Στο συστηματικό έλεγχο της νόσου (μέτρηση γλυκόζης, σωματικού βάρους και άρτηριακής πίεσης, έργαστηριακές εξέτάσεις, έλεγχος όπτικής όξύτητας). Στή διδασκαλία και τή συμμόρφωση του άσθενή. Η απώλεια βάρους, ειδικά όταν πρόκειται για ένδο-κοιλιακό λίπος, μειώνει τήν αντίσταση στην ίνσουλίνη και βοηθά στή διόρθωση δυσλιπιδαιμιών. Στους διαβητικούς ή αύξηση της σωματικής δραστηριότητας βελτιώνει τή γλυκαιμία, τήν αντίσταση στην ίνσουλίνη, μειώνει τήν άρτηριακή πίεση και μπορεί να βελτιώσει τήν καρδιαγγειακή κατάσταση. Ένα από τά κυρίαρχα σημεία της έξατομικευμένης διαβητικής διατροφής είναι ό καθορισμός της συνολικής ποσότητας ύδατανθράκων πού θα λαμβάνει τό άτομο στα γεύματα της ήμέρας. Στα σύγχρονα διαιτολόγια για τον διαβήτη, οί ύδατανθρακες δέν άπαγορεύονται και έχουν τή θέση τους σε ποσοστό 40-55%. Άπλά, συστήνονται πλέον τρόφιμα ύψηλά σε ίνες και μέ χαμηλό γλυκαιμικό δείκτη. Τρόφιμα όπως ή πατάτα, τό ψωμί και τά ζυμαρικά ένσωματώνονται στο συνολικό διαιτολόγιο, χωρίς να θεωρούνται «διατροφικό λάθος». Παράλληλα ό άσθενής θα πρέπει να συμμορφωθεί στο σχολαστικό πλύσιμο τών χειρών και κανόνες στοματικής ύγιεινης (συχνή έπίσκεψη σε όδοντίατρο, βούρτσισμα μέ μαλακή όδοντόβουρτσα 2 φορές τήν ήμέρα). Να εκπαιδευτεί ώστε να διακρίνει τίς πρώιμες έκδηλώσεις λοίμωξης (αύξηση θερμοκρασίας, πόνος, οίδημα, έρυθρότητα, βήχας). Πολύ σημαντική είναι ή πρόληψη τών πτώσεων, μέ τή δημιουργία ασφαλούς οικιακού περιβάλλοντος (καλός φωτισμός, όχι όλισθηρές επιφάνειες, χειρολαβές στο μπάνιο κ.λ.π.).

Έπιπλέον τά πόδια του άσθενούς μέ διαβήτη άποτελούν ένα ευαίσθητο σημείο. Χρειάζεται ιδιαίτερη προσοχή και φροντίδα, ώστε να άποφύγει κανείς τή χρόνια έπιπλοκή πού όνομάζουμε "διαβητικό πόδι". Ταυτόχρονα ό άσθενής θα πρέπει να κατανοήσει

τή σημασία της διακοπής του καπνίσματος (ή άγγειοσύσπαση πού προκαλεί ή νικοτίνη προκαλεί περαιτέρω μείωση της αίμάτωσης τών κάτω άκρων). Κάποιες χρήσιμες συμβουλές πού άφορούν τά πόδια σας είναι οί έξης:

Έλέγχετε τά πόδια σας καθημερινά για τυχόν τραυματισμούς, γρατζουνιές, φουσκάλες, κάλους, άλλαγές στο χρώμα ή ότιδήποτε άσυνήθιστο. Πρέπει να εξέτάζετε προσεκτικά όλο τό πόδι, τό πέλμα και άνάμεσα στα δάκτυλα. Αν είναι άπαραίτητο, χρησιμοποιήστε καθρεφτάκι. Σε περίπτωση πού άντιληφθείτε κάτι, έπισκεφθείτε έναν ειδικό.

Πλένετε τά πόδια σας καθημερινά με χλιαρό νερό. Δοκιμάστε τή θερμοκρασία του νερού μέ τό χέρι πριν βάλετε μέσα τά πόδια σας. Μην αφήνετε τά πόδια σας να μουλιάζουν για πολλή ώρα.

Σκουπίζετε τά πόδια σας καλά με μία καθαρή και στεγνή πετσέτα, ιδιαίτερα άνάμεσα στα δάκτυλα.

Ένυδατώστε τά πόδια σας αν τό δέρμα είναι ξερό.

Μην περπατάτε ξυπόλυτοι, μέσα ή έξω από τό σπίτι (π.χ. στην παραλία).

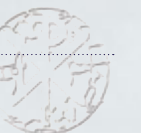
Κρατήστε τά πόδια σας μακριά από πηγές θερμότητας. Μην τά βάζετε ποτέ κοντά σε καλοριφέρ, θερμάστρες ή τζάκι.

Μην χρησιμοποιείτε αίχμηρά άντικείμενα για τήν περιποίηση τών ποδιών. Καλύτερα να χρησιμοποιείτε λίμα για τά νύχια σας, παρά ψαλίδι.

Έλέγχετε πάντα τό έσωτερικό τών παπουτσιών πριν τά φορέσετε. Ένα μικρό πετραδάκι ή μία χαλασμένη ραφή μπορεί να κάνει άνεπανόρθωτη ζημιά.

Προμηθευτείτε κατάλληλα παπούτσια. Τά παπούτσια πρέπει να είναι άνετα μέ καλές σόλες, χαμηλό τακούνι όχι σανδάλια, και να είναι από φυσικό ύλικό πού έπιτρέπει στο πόδι να "άναπνέει"

Όταν αγοράζετε παπούτσια, μην έπαναυέστε στο ότι τά νιώθετε καλά στα πόδια σας. Μπορεί τό σωστό νούμερο να σας φαίνεται πολύ χαλαρό, αλλά αυτό μπορεί να όφείλεται στή νευροπάθεια. Ποτέ μην αγοράζετε παπούτσια τό πρωί (γιατί τό ίδιο παπούτσι μπορεί να σας είναι στενό τό άπογευμα, όταν τά πόδια θα είναι πιο πρησμένα). Ποτέ μη φοράτε καινούργια παπούτσια για περισσότερο από 1-2 ώρες τίς πρώτες μέρες και, όταν τά βγάλετε, πάντα έλέγχετε τά πόδια σας για σημάδια τριβής.

ΥΠΑΡΧΕΙ ΚΑΙ Η ΕΛΛΑΔΑ ΤΗΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΡΟΟΔΟΥ

Οι κυβερνήσεις της χώρας τα τελευταία 30 χρόνια δηλώνουν την πρόθεση για αξιοποίηση της "οικονομίας της γνώσης" και της δυνατότητας να καινοτομούμε. Ωστόσο η προβλεπόμενη δαπάνη Έρευνας και Ανάπτυξης για την περίοδο 2014-2020 "περιορίζεται στο 0,67% του ΑΕΠ", πολύ χαμηλότερη από την αρχική εκτίμηση (2012) αλλά και τό στόχο του 2007 (1,5% του ΑΕΠ), και ακόμη μικρότερη σε πραγματικές τιμές λόγω της μείωσης του ΑΕΠ από την τρέχουσα κρίση. «Η επιστήμη στην Ελλάδα πηγαίνει όλοταχώς προς τα πίσω», δηλώνουν οι νέοι επιστήμονες που εγκαταλείπουν τη χώρα. Όχι γιατί δεν την αγαπάνε, αλλά γιατί τους διώχνει η χώρα. Στη συνέχεια θα μάθουμε τα νέα τους από τις ειδήσεις: Έλληνικής καταγωγής επιστήμονες ανακάλυψαν..., διαπρέπουν..., κ.λ.π. κ.λ.π.

Η χώρα μας έχει ξελιχθεί από χώρα αποστολής ανειδίκευτων εργαζομένων σε χώρα εξαγωγής πτυχιούχων. Χάνει, δηλαδή, νέους και μορφωμένους ανθρώπους, ακριβώς αυτούς που χρειάζεται για την ανάπτυξη της. Εάν τό δούμε με όρους ανθρώπινου κεφαλαίου αυτό που συμβαί-

**Του κ. Κωνσταντίνου Σ. Χαρτζουλάκη
Γεωπόνου-Έρευνητού
τ. Δ/ντού Ίνστιτούτου
Έλιάς & Υποτροπικών Φυτών Χανίων**

νει είναι τό εξής: τό ελληνικό δημόσιο και ή ελληνική οικογένεια κατέβαλε ένα σημαντικό ποσό για την εκπαίδευση και τή συγκρότηση ενός έπιστήμονα (πλήρωσε τίς σπουδές του από τό δημοτικό μέχρι τό πανεπιστήμιο, τίς μεταπτυχιακές σπουδές στο έξωτερικό, κ.λ.π.) και τή στιγμή ακριβώς πού αυτή ή πολύτιμη επένδυση άρχιζε νά αποδίδει, τόν άπαξίωσε και τόν εξώθησε νά φύγει από τή χώρα, μέ αποτέλεσμα νά έπωφελεΐται αυτής τής επένδυσης μία άλλη. Μέ άλλα λόγια, τό ελληνικό δημόσιο δεν έκανε καμία έξοικονόμηση δαπανών, αλλά ακριβώς τό αντίθετο: κατασπατάληση πόρων. Γυρνάμε δηλαδή 100 χρόνια πίσω!

Δέν είναι όμως μόνο τά «άπαραίτητα κονδύλια» πού δεν διαθέτουν οι εκάστοτε κυβερνήσεις. Άς είμαστε ειλικρινείς. Είναι πού ή χώρα μας δεν αγαπάει τήν έρευνα, δεν τήν πιστεύει, δεν στηρίζεται σ' αυτήν. Θά αναφέρω έντελώς ένδεικτικά, τήν περίπτωση τής άγροτικής έρευνας, πού χρειάστηκαν πάνω από 15 χρόνια για τήν αναδιάρθρωση, πού ακόμη δεν τελείωσε. Δεν είναι μόνο τά λεφτά. Είναι ή νοοτροπία πού σκοτώνει τήν αγάπη για τήν έπιστήμη και τήν πρόοδο.

Έπειδή ή ελληνική πολιτεία επιδεικνύει αυτή τήν μικρόνοα άπαξίωση σε ότι καλύτερο έχει σήμερα νά επιδείξει ό Έλληνισμός, πιστεύω ότι οι τοπικοί φορείς και κυρίως ή Τοπική Αυτόδιοίκηση, σε συνεργασία μέ τίς οργανώσεις τών έπιστημόνων και του άπόδημου Έλληνισμού, θά μπορούσαν νά αναπτύξουν πιό στενούς δεσμούς μέ όλους αυτούς. Τυχαίνει νά γνωρίζω αρκετούς από αυτούς, πού μάς κάνουν υπερήφανους στο έξωτερικό, αλλά αποφεύγω νά αναφέρω όνόματα, γιατί σίγουρα θά άδικήσω πολλούς. Έξάλλου, στόν προνομιούχο τόπο πού ζούμε, στη Κρήτη, οι περισσότεροι γνωρίζομαστε μεταξύ μας.

Μήπως πρέπει ή Περιφέρεια ή οι δήμαρχοι τής Κρήτης ή και ή Έκκλησία, νά προσκαλούν αυτούς τούς ανθρώπους και νά τούς δίνεται ή δυνατότητα νά συναντούν τούς νέους μας για νά τούς μεταδώσουν τό όραμα τής δημιουργικής και ποιητικής χρήσης του χρόνου τους αντί τής ελάχιστης προσπάθειας πού επικρατεί σήμερα;

Σήμερα, βοηθούσης και τής κρίσης, θά πρέπει όλοι νά βοηθήσουμε και κυρίως οι γονείς και οι εκπαιδευτικοί, ώστε οι χιλιάδες Έλληνες πού λαμπρύνουν τόν Έλληνισμό νά πολλαπλασιασθούν. Νά διδαχτούμε από τόν Πλάτωνα (425-348 π.Χ.):

"Ίθη δή, ήν δ' έγώ, τῷ λόγω έξ αρχής ποιῶμεν πόλιν· ποιήσει δέ αυτήν, ως εοικεν, ή ήμετέρα χρεια. (Πλάτων, Δημοκρατία, 2.369γ). Δηλαδή: Έλάτε, λοιπόν νά δημιουργήσουμε μία πόλη από τήν αρχή ... Πραγματικός δημιουργός θά είναι οι ανάγκες μας.

Τό μεγαλειό τής αγάπης

*...Σάμπως τά μάτια της νά μου είπαν ότι
δέν είμαι πλέον ό ναυαγός κι ό μόνος,
κι έλύγισα σαν από τρυφερότη,
έγώ πού μ' είχε πέτρα κάνει ό πόνος.*

(Κώστα Καρυωτάκη)

Ένα ταλάντεμα τών νευραπολήξεων τής καρδιάς μου, σκέψεις, πολλές σκέψεις μαζωμένες στο νοῦ πού κατακυλούσανε ως τά τρίςβαθα τής ψυχής μου και άποφασιστικά βήματα, τούτο τό γνώριμο κι αίχμηρό αΐσθημα ευθύνης, μέ όδήγησε στο κόσμημα τής περιοχής, τό Τσατσαρωνάκειο πολιτιστικό πολυκέντρο τής Ίερας Μητροπόλεως μας.

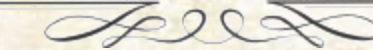
Δρασκελίσια σταθερά τά μαρμάρινα σκαλιά κι ως άνοιξ' ή πόρτα ή κρυστάλλινη, άξαφνα, ώ Θεέ μου, βρέθηκα σε μία θαλπωρής φωλιά, σε μία κιβωτό αγάπης προσφοράς κι έθελοντισμού πού μέ άρπαξε κι εύτυχισμένος, μεσουράνησα θαρρείς. Φώς, διάκοσμος άπλός κι έπιβλητικός, συνθήματα αγάπης, και λουλούδια. Πολλά λουλούδια. Εὔωδιστά σε μικροβάζα κι άθρώπων λογιῶ λογιῶ τά προσώποτα τά γελαστά. Κι ό πηγαίος, ό γλυκός λόγος κρεμασμένος στά χείλη όλων έτούτων τών μαχητών του Τοπικού Τμήματος Κισάμου του Έρυθρου Σταυρού Έλλάδος. Ένοιώσα μία πληρότητα ψυχής, γαλήνη και φλόγες.

Φλόγες από τά μάτια τους πού μέ θερμαίνανε, μέ φωτίζανε και χαράζανε τήν κακοτράχαλο άτραπό πού όδηγει στην μετάγχιση τής αγάπης προς τό συνάνθρωπο. Πλούσιο ή φτωχό, γέρο ή νέο, Χριστιανό ή άλλόθρησκο.

Κι ήτανε έρχομένοι όλοι οι καταδρομείς έτούτοι, σαλπικτές άλληλεγγύης, μέ επί κεφαλής τόν πρόεδρο ιεράρχη μας Άμφιλόχιο. Μιά σεμνή κι έπιβλητική γιορτή πού θά κόβανε τή Βασιλόπιτά τους, προσφέροντας κεράσματα, χαμόγελα κι αγάπη.

Γιατί ή αγάπη, ή άλληλεγγύη κι ό έθελοντισμός είναι τό κεντρικό σύνθημα κι ή πεμπτουσία τών δράσεών τους. Και φτερουγίζε, στην πλημμυρισμένη έκλεκτούς φίλους, αίθουσα έτούτο τό «μεγαλειό τής αγάπης», πού σαν τή Νύμφη Ήχώ τής μυθολογίας, φεύγει και πολυδιάστατη επιστρέφει σε κείνον πού τήν προσέφερε. Όχι κατ' ανάγκη αγάπη από κάποιον, χειροπιαστή, αλλά τήν άλλη, τήν μεγαλύτερου είδικού βάρους, μέσα μας. Είναι γνωστό ότι ό άνθρωπος δεν έννοει μόνο μέ τόν νοῦ, αλλά, κυρίως μέ τήν ψυχή του. Ποιός άρνεΐται τή γαλήνη και τήν πληρότητα ψυχής πού μέ τήν αγάπη και κανέναν άλλον τρόπο αισθανόμαστε; Γινομάστε τόσο πλούσιοι. Τό έχουμε ξαναπει. Τά υλικά πλούτη χαλάνε τόν άνθρωπο και του στερούν τήν έλευτερία του. Τό ξερετε, οι περισσότεροι, μετά από κάποια έκδήλωση αυθόρμητη, χωρίς ύστερο-

**Του κ. Γεωργίου Καμβυσέλλη
Καθηγητού - Λογοτέχνου**

βουλία, όταν βοηθάμε κάποιον κι είσπράττουμε τό πονεμένο δάκρυ εύγνωμοσύνης του, ή τό παιδικό χαμόγελο, αυτό δεν ανταλλάσσεται μέ τίποτα. Πόσο ήσυχο ύπνο θά άπολαύσουμε τό βράδυ! Όχι μόνο τύψεις δεν θά έχουμε, αλλά τό εύχαριστώ τών δακρυσμένων παιδικών ματιών, θά ζωγραφίζει μία Παράδεισο και θά μπαίνουμε μέσα.

Έχεις τίς μπογιές, έχεις τά πινέλα άνθρωπέ μου, ζωγράφισε τήν Παράδεισο και έμπα μέσα, έλεγε ό μεγάλος Κρητικός στοχαστής Νίκος Καζαντζάκης.

Η μάνα μου πάλι έλεγε:

«Δίνε παιδάκι μου, νά σου δίνει ό Θεός».

Αλλά, μέ βεβαιότητα πιστεύω, πως όταν δινομε αγάπη δεν περιμένουμε, δεν πρέπει νά περιμένουμε ανταλλάγματα. Γιατί αγάπη μέ ύστεροβουλία παύει νά είναι αγάπη.

Νά, σαν κι αυτήν πού βρίσκεις στο Άγιο Όρος. Εκεί αγαπάνε, έτσι άπλά. Γιατί πρέπει νά αγαπάνε.

Όπως όλοι οι καλοί Έλληνες γονείς αγαπάμε τά παιδιά μας. Κι ήτανε θυμάμαι φορές πού από τή σκοπιά μου, έκανα τήν υπέρβαση κι έδινα στή θυγατέρα μου περισσότερα άπ' ό,τι μπορούσα, έχοντας στο μυαλό μου τή ρήση του Γέροντα τότε Παΐσιου, μπορώ δεν μπορώ, πρέπει νά μπορώ και τά κατάφερνα. Κάποια φορά, μέ ρώτησε.

— Μπαμπά, κάνεις τόσα, μά τόσα πολλά για μένα. Έσύ, τί περιμένεις από μένα;

— Παιδάκι μου, ...άπό σένα, περιμένω,τίποτα, τής άπάντησα.

Κι ή γιαγιά, στή Σκάλα Συκαμιάς τής Μυτιλήνης, δεν περίμενε τίποτα από τό βρέφος τών προσφύγων, πού τό τάιζε μέ τό μπιμπερό για νά παραμείνει στή ζωή. Ούτε κι ό έβδομηντάρης ψαράς στην Έφταλοῦ, πού άψήφησε τά κύματα κι έπεσε στην παγωμένη θάλασσα νά σώσει τά προσφυγόπουλα πού κινδυνεύανε από πνιγμό.

Ένας Ήρακλειώτης μεγαλογιατρός, επίσης, ό Νίκος Τσαχάκης, διευθυντής στο μεγαλύτερο νοσοκομείο τής Φραγκφούρτης, κι ή κοπελίτσα από Μαϊάμι, μαθήτρια του Λυκείου, τρέξανε και βοηθήσανε μέ αυταπάρηση.

Κι ή μικρή Έλλη, όρφανό από πατέρα και μητέρα, πέταξε τά φτωχικά ρουχαλάκια της και τά έδωσε στο άμοιρο προσφυγάκι πού ήτανε ως τό κόκαλο βρεγμένο και τρομοκρατημένο άπ' του φριχτού πολέμου τήν καταχνιά πού τό τύλιγε.

Μά ή αγάπη μπορεί νά έκδηλωθεί μέ ποικίλους τρόπους κι από κάθε λογής άνθρωπο. Ακόμα κι από έναν έπονομαζόμενο, αλήτη.

Όπως τότε, τριάντα πέντε χρόνια πίσω....

Ένα δεκαεξάχρονο κοριτσάκι, μέ μακριά κι άκατάστατα μαλλιά, προσπαθεί νά τραβήξει δύο τεράστιες βαλίτσες μέ όλη της τήν περιουσία μέσα. Κοντράριζε τό άδύναμο κορμί της, παγωμένα τά κόκκινα χεράκια της νά τή πονάνε, και τό φτηνό πανωφόρι της νά σημαδεύει τά λιωμένα χιόνια.

Έχασε τήν ίσορροπία της, γλίστρησε, μά κατάφερε νά κρατηθεί σέ μία κολώνα. Σβούρισε τή ματιά της, όλοι άγνωστοι· άγνωστοι κι άδιάφοροι· κι έπικίνδυνοι.

Αναμάζωξε πείσμα και άλκή, τίς τράβηξε δυνατά, ξεκολλήσανε από τά βρεγμένα κίτρινα πλακάκια, άρχισαν πάλι νά χαρακώνουν τό γκρίζο λασπόνερο στή πολυσύχναστη υπόγεια πλατφόρμα του Μανχάταν τής Νέας Υόρκης. Βιαστικοί οί έπιβάτες, άσπροι μαύροι κίτρινοι, όλες οί φυλές τής γής μαζωμένες, τήν άποφεύγανε ή τή σπρώχνανε, μερικοί τή βλέπανε σά σκουπίδι μηδαμινό, άλλοι σάν ένοχλητικό έμπόδιο, μά όλοι τήν προσπερνούσαν άδιάφοροι.

Ξάφνου ή μία βαλίτσα, τής φάνηκε πιό έλαφριά. Γυρίζει, βλέπει, ήταν άνοιγμένη και πάνω στό βρώμικο λιωμένο χιόνι, σκόρπια ρούχα, βιβλία, ένα μαξιλάρι, δύο μήλα, ένα ζευγάρι τριμμένες κάλτσες, μία θήκη γυαλιών και μολύβια.

Κόσμος πολός κι όλοι άδιάφοροι - έχθρικοί. Έβαλε τά κλάματα και προσπάθησε νά τά μαζώξει. Στάθηκε άδύνατο. Πολλοί τρέχανε νά προλάβουνε τό τραίνο, ένας-δύο τή σπρώξανε, πηδήξανε μή τήν πατήσουν. Έκανε νά μιλήσει σέ κάποιους, όλοι βιαστικοί, και σφιγμένοι φεύγανε.

Είδε δύο άλητες πιό πέρα πού σκύψανε, πήρανε δύο πεταμένες γόπες, τίς βάλανε στό στόμα και τίς άνάψανε, φοβήθηκε, γύρισε τάχα άδιάφορη από τήν άλλη. «Ποτέ μή τούς κοιτάς. Μπορεί και νά σέ μαχαιρώσουν». Τήν είχανε συμβουλέψει συγγενείς και φίλοι.

Βάλθηκε πάλι νά μαζεύει τά σκόρπια ρούχα, κοίταξε λίγο λοξά, κοκάλωσε. Δίπλα της, σχεδόν κολλητά, γερμένοι πάνω στήν πολύχρωμη σκορπισμένη περιουσία της, οί δύο άλητες μέ τά βρωμερά άποσίγαρα άναμμένα, νά έκπέμπουν μία παράξενη πνικτικά μυρωδιά. Τρόμαξε. Πανικοβλήθηκε κι έκανε νά τό βάλει στό πόδια άδιαφορώντας για τά πράγματά της.

Καταλάβανε αυτοί, πλανήθηκαν για λίγο τά θολά τους μάτια άπάνω της και τής χαμογέλασαν μέ μίαν άγρια καλοσύνη. Ανταπέδωσε κι αυτή τρέμοντας σάν κυνηγημένο πουλί, χωρίς νά ξέρει τί νά κάνει.

Ό ένας, ήταν μαύρος· πίσσα μαύρος. Ό άλλος, μελαψός· φαινότανε μιγάς· ίσως Πορτορικάνος, και χωρίς νά περιμένουν άπόκριση, άρχινήσανε μέ τίς χερουκλες τους νά μαζεύουν ό,τι βρισκανε μπροστά τους.

Τά βάλανε στίς βαλίτσες, τίς κλείσανε, τή ξανακοιτάξανε, έδειξε ο μαύρος μέ τόν άκρωτηριασμένο δείκτη του χεριού του προς τό έπόμενο τραίνο πού θά έρχότανε, δέ χρειάστηκε νά μιλήσουν, έγενεψε ναί ή κοπέλα, σηκώσανε τίς βαλί-

τσες, και μέ άργές δρασκελιές τή βοηθήσανε νά πάει κοντά στίς γραμμές του τραίνου. Έβαλε τό χέρι της αυτή στήν τσέπη, κάτι νά τούς δώσει για ευχαριστώ θέλησε, βρήκε μέσα μόνο τή φοιτητική της ταυτότητα. Τούς έξηγήσε πώς βρέθηκε πεταμένη στό δρόμο από τήν «άγάπη» του θείου και προστάτη της, πώς τά κατάφερε νά σπουδάσει, τά μισά καταλάβανε εκείνοι, μά δείξανε πώς τούς άρεσε νά τήν άκούνε, μέχρι πού τό κίτρινο βαγόνι φάνηκε.

Τούς κοίταξε πάλι ή μικρή, από τά κοκκινισμένα μάτια του ενός κάτι έσταξε στό ρυτιδιασμένο άξύριστο μάγουλό του. Ήτανε χιόνι, ή δάκρυ; Μπορεί και τά δύο! Τής γέλασε αυτός, φανήκανε τά σάπια δόντια του, κι έσκυψε νά πάρει ένα άκόμη άποσίγαρο πεταμένο από τό καλοντυμένο διαβάτη πού από φόβο λοξοδρόμησε. Χωρίσανε, έτσι άπλά.

Τελιώνω όμως μέ τουτο:

Όταν πρό δεκαπέντε χρόνια, από κεραυνό, πήρε φωτιά τό σπίτι μου, πολλοί τρέξανε και βοηθήσανε.

Ό παπά Έλπιδοφόρος άνασήκωσε τά ράσα του και μέ τό καρότσι κουβάλαγε τά άποκαΐδια. Ό Σταμάτης, ο Φειδιάς, ή Γερμανίδα, έργάτρια από διπλανό χωριό, δουλέψανε μέ τόν τρόπο τους χωρίς νά πληρωθούν.

Άπόγεμα πιά, μέ τό κρύο νά μάς πιρουινιάζει, μία φωνή μέ έκανε νά τρέξω στήν έξώπορτα. Ένας άγνωστος άντρας σέ στάση προσοχής, σχεδόν κλαμένος, περίμενε μέ ένα μεγάλο κουτί στά χέρια και μου τό προσέφερε λέγοντας:

— Είμαι ο Γιάννης, ο Γάλλος. Λυπήθηκα πολύ. Αυτό, είναι τό μόνο πού μπορώ νά κάνω για σας κ. Γιώργο. Κουράγιο, είπε κι έφυγε δακρυσμένος.

Μέσα είχε μία ζεστή πανέμορφη μηλόπιτα. Ήταν ή όμορφότερη του κόσμου.

Τρέξανε κι ο Ίταλός Φορλάνι, κι ή Άγγλίδα Πατρίτσια κι ο Δανός Γιόχαν... ή Γερμανίδα από τόν Κάμπο.

Όλοι τους, ντόπιοι και ξένοι, Χριστιανοί κι άλλόθρησκοι, ... μέ μία άγκαλιά γεμάτη άγάπη.

**Γιατί,
Έη άγάπη δέν έχει σύνορα,
πατρίδα και θρησκεία.**

**Έη άγάπη δέν αγοράζεται
μηδέ
κι άποκτιέται μέ τή βία.
Άνασκάλισε πονετικά,
θά τήν εύρεις, μέσα σου.**

**Μ' ένα χαμόγελο τυλιγμένη,
στόν πονεμένο δώρησέ τήν.
Άπλόχερα.
Σπάταλα άδερφέ μου.
Είναι νόημα ζωής!**

ΤΟ ΧΡΟΝΙΚΟ ΤΗΣ Ι. ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΜΑΣ

(ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ - ΜΑΡΤΙΟΣ 2017)

Έη Κίσσμος έόρτασε τόν έκλεκτό γόνου της

Έντός της όμορφης και ευφρόσυνης περιόδου του Άγίου Δωδεκαημέρου ή Έερά Μητρόπολις μας χαιρείται και επαγάλλεται επί τή έορτή του Όσίου και Θεοφόρου πατρός ήμων Νικηφόρου του Λεπρού, γόνου τής Κισάμου, καθώς έλκει τήν καταγωγή Του εκ του χωρίου Συρικαρίου Κισάμου. Του Πανηγυρικού Έσπερινού χοροστάτησε ο Σεβ. Μητροπολίτης μας κ. Άμφιλόχιος. Του Έσπερινού άκολούθησε Έερά Άγρυπνία, όπου έψάλλησαν τά Έγκώμια του Άγίου, Έερά Παράκλησις και έν συνέχεια Θεία Λειτουργία. Τήν κυριώνυμο ήμέρα τελέστηκε πολυαρχιερατικό συλλείτουργο, προεξάρχοντας του Σεβ. Αρχιεπισκόπου Κρήτης κ. Ειρηναίου και συλλειτουργούντων των Σεβ. Μητροπολιτών: Λάμπης, Συβρίτου και Σφακίων κ. Ειρηναίου, Ρεθύμνης και Αύλοποτάμου κ. Ευγενίου, Κυδωνίας και Άποκορώνου κ. Δαμασκηνού, Πέτρας και Χερρονήσου κ. Γερασίμου και του Ποιμενάρχου μας κ. Άμφιλοχίου. Ό Έπίσκοπος μας ευχαρίστησε τόν Σεβ. Αρχιεπίσκοπο Κρήτης κ. Ειρηναίο ως και τούς Σεβ. άγίους Αρχιερείς τής Μεγαλονήσου, διά τήν συμμετοχή των. Ευχαρίστησε, επίσης, και όλους εκείνους πού από τό

«περίσσευμα τής άγάπης τους» συμβάλλουν εις τήν άνέγερση Ι. Ναού, αφιερωμένου εις τήν μνήμη του Όσίου Νικηφόρου. Ό Σεβ. Αρχιεπίσκοπος Κρήτης κ. Ειρηναίος έξέφρασε τήν χαρά του διά τήν σημερινή έορτή και σημείωσε: «Όδοδείκτης και ύπογραμμός στους στενάχωρους και ιδιαίτερα δύσκολους καιρούς μας, ο σήμερα τιμώμενος μέγας Άγιος του τόπου, τής Κρήτης και τής Οίκουμένης όλης, ο Όσιος Νικηφόρος ο Λεπρός». Εις τίς έερες Άκολουθίες και τίς Θεΐες Λειτουργίες του διημέρου έλαβαν μέρος ο Αρχιγραμματέας τής Ι. Επαρχιακής Συνόδου τής Εκκλησίας Κρήτης, Πρωτοσύγκελλοι, Έγούμενοι ιστορικών Ι. Μονών τής Κρήτης και μέγας αριθμός Κληρικών απ' όλη τήν Κρήτη. Συγκινητική ύπήρξε ή συμμετοχή εκατοντάδων προσκυνητών απ' όλη τήν Μεγαλόνησο, οί όποιοι παρά τίς δύσκολες καιρικές συνθήκες, τό κρύο και τήν δυνατή βροχή, τό έόρτιο αυτό διήμερο, κατέκλυσαν τόν Έερό Μητροπολιτικό μας Ναό, Ευαγγελισμού τής Θεοτόκου Κισάμου, όπου και έορτάστηκε ή έερά μνήμη του Όσίου Νικηφόρου του Λεπρού, προσκύνησαν τό Έερό Λείψανό του και προσευχήθηκαν ένώπιον τής Εικόνας Του.

Ευχαριστιακό αντίδωρο εύεργετικής προσφοράς

Πρόσκληση σέ δεΐπνο ως «ελάχιστο ευχαριστιακό αντίδωρο εύεργετικής προσφοράς» απεύθυνε τό Άννουσάκειο Ίδρυμα τής Ι. Μητροπόλεως μας προς τούς Έθελοντές Ίατρούς, πού στηρίζουν τίς δράσεις Κοινωνικής Πρόνοιας και Άλληλεγγύης του Ίδρύματος. Στήν πρόσκληση αυτή ανταποκρίθηκε τό σύνολο των προσκεκλημένων. Σαράντα (40) Ίατροί, διαφόρων ειδικοτήτων: (Παιδιάτροι, Όδοντίατροι, Όρθοπεδικοί, Άκτινολόγοι, Ούρολόγοι, Γενικοί Ίατροί - Παθολόγοι, Πνευμονολόγοι, Νεφρολόγοι, Καρδιολόγοι, Φυσιάτροι, Όφθαλμίατροι, Γαστρεντερολόγοι,

Μικροβιολόγοι, Δερματολόγοι, Ώτορινολαρυγολόγοι), ως επίσης, ο Διευθυντής της Νεφρολογικής Κλινικής του Γ. Νοσοκομείου Χανίων, κ. Ιωάννης Τζανάκης, οι Διευθυντές και Ιατροί των Κέντρων Υγείας Κισάμου και Καντάνου, κ. Λίτσα Νικολακάκη και κ. Έμμανουήλ Βιττωράκης, αντίστοιχα, και η Πρόεδρος του Ιατρικού Συλλόγου Χανίων κ. Παρασκευή Όρφανουδάκη, έδωσαν τό παρόν εις τήν εύγενική αυτή χειρονομία του Άννουσάκειου Ίδρυματος. «Νιώσαμε τήν ανάγκη, μέ τόν άπλό αλλά καρδιακό αυτό τρόπο, νά εύχαριστήσουμε όλους και όλες έσας, τούς έκλεκτούς συγκυρηναίους και συνοδοιπόρους μας εις τήν ανακούφιση του ανθρώπινου πόνου, τούς Έθελοντές Ιατρούς τής Δημόσιας Υγείας και Ίδιώτες, πού στηρίζετε τίς δράσεις Κοινωνικής Πρόνοιας και Άλληλεγγύης του Ίδρυματος», σημείωσε ο Σέβ. Μητροπολίτης μας κ. Άμφιλόχιος, Πρόεδρος του Δ.Σ. του Άννουσάκειου.

Κοπή Άγιοβασιλόπιτας στην ΟΑΚ Βράβευση έπιτυχόντων

Τό έσπέρας τής έορτής των Θεοφανείων (6 Ίαν.) έχει καθιερωθεί ή Όρθόδοξος Άκαδημία Κρήτης νά κόβει τήν Άγιοβασιλόπιτα του Ίδρυματος, σέ συνδυασμό μέ τήν βράβευση των έπιτυχόντων σέ ΑΕΙ και ΤΕΙ τής παρελθούσης χρονιάς, σέ εκδήλωση πού συνδιοργανώνει ή ΟΑΚ μέ τόν Δήμο Πλατανιά. Ό Σεβ. Μητροπολίτης μας κ. Άμφιλόχιος, Πρόεδρος του Δ.Σ. τής ΟΑΚ, εύλόγησε τήν Άγιοβασιλόπιτα του Ίδρυματος, και εύχήθηκε τά δέοντα. Άκολούθησε ή βράβευση των έπιτυχόντων και χαιρετισμοί από τόν Δήμαρχο Πλατανιά κ. Ιωάννη Μαλανδράκη, τόν Γενικό Δντή τής ΟΑΚ, Δρ. Κωνσταντίνο Ζορμπά,

τόν Άντιπεριφερειάρχη Πολιτισμού και Παιδείας κ. Παναγιώτη Σημαντηράκη, τόν Άντιπρύτανη του Πολυτεχνείου Κρήτης κ. Γ. Σταυρουλάκη, τόν Άντιπρόεδρο και εκπρόσωπο τής ΑΝΕΚ, ως και άλλους εκπροσώπους Φορέων.

Ή AVIN OIL S.A. - Motor OIL (HELLAS) στηρίζουν τό Άννουσάκειο Ίδρυμα

Πέντε τόνους πετρέλαιο προσέφεραν στό Άννουσάκειο Ίδρυμα τής Ί. Μητροπόλεως μας ή εταιρεία Avin Oil S.A. και ή Motor Oil (Hellas), για τήν κάλυψη αναγκών θέρμανσης του Ίδρυματος, τό όποιο θερμάνει τίς 4.200 τ.μ. πού περιλαμβάνουν οι εγκαταστάσεις του. Για νά θερμανθούν τά κτιριακά αυτά συγκροτήματα στα όποια φιλοξενούνται οι 100 έμπερίστατοι και αναγκεμένοι συνάνθρωποί μας, 20 έπιπλέον στό Τμήμα Άποθεραπείας - Άποκατάστασης και οι χώροι πού λειτουργούν: Κοινωνική Κουζίνα, πού προσφέρει 1.500 μερίδες φαγητού εβδομαδιαίως, τό Κοινωνικό Παντοπωλείο, τό

Κοινωνικό Ίατρείο, μέ 15 έθελοντές Ιατρούς, τό Κοινωνικό Όδοντιατρείο, Φυσικοθεραπευτήριο, Γραφεία Διοίκησης, τά Γραφεία των Προγραμμάτων «Κατ' Οίκον Βοήθεια», ως και άλλοι βοηθητικοί χώροι, χρειάζεται τήν περίοδο αυτή του ψύχους περί τόν 1,5 τόνο πετρέλαιο κάθε 3-4 ήμέρες. Ό Σεβ. Μητροπολίτης μας κ. Άμφιλόχιος, Πρόεδρος του Δ.Σ. του Ίδρυματος, σημείωσε: «Πολλές και από καρδιάς οι εύχαριστίες μας προς τούς κ. Βαρδή Ί. Βαρδινογιάννη και κ. Γεώργιο Ί. Βαρδινογιάννη διά τήν προσφορά τής αγάπης των εις τήν κάλυψη μέρους των αναγκών θέρμανσης των εγκαταστάσεων του Άννουσάκειου Ίδρυματος τής Ί. Μητροπόλεως μας».

Έθελοντισμός σημαίνει αγάπη

Τό Τοπικό Τμήμα Κισάμου του ΕΕΣ έκοψε τήν Βασιλόπιτά του σέ εκδήλωση πού διοργάνωσε στους χώρους του Τσατσαρωνάκειου Πολιτιστικού Πολυκέντρου τής Ί. Μητροπόλεως μας. Η όμορφη αυτή εκδήλωση περιελάμβανε και όμιλία από τόν λογοτέχνη και εκπαιδευτικό κ. Γιώργο Καμβυσέλλη, ό όποιος μίλησε μέ θέμα: «Τό μεγαλειό της αγάπης». Ό όμιλητής μέ λόγο βιωματικό και λυρικό, μίλησε για τήν αγάπη ως δύναμη ζωής, έλπίδας και προσφοράς, εξαίροντας τό έργο του Τοπικού Τμήματος Κισάμου του ΕΕΣ. Για τό έργο και τήν προσφορά του Σώματος Έθελοντών-Σαμαρειτών-Διασωστών του Τ. Τ.Κισάμου αναφέρθηκε ό Ύπαρχηγός του Σώματος Στέφανος Καπής και ακολουθήσε χαιρετισμός από τόν εκπαιδευτή κ. Δρόσο, ό όποιος και προσέφερε εις τό Σώμα Σαμαρειτών και τόν Αρχηγό Παναγιώτη Πετρόπουλο νέες

τεχνολογίες τηλεπικοινωνίας για χρήση από τό Σώμα. Χαιρέτισαν, επίσης, οι Δήμαρχοι Κισάμου κ. Θεόδωρος Σταθάκης, Καντάνου-Σελίνου κ. Άντώνης Περάκης και ό Γεν. Δντής τής Όρθόδοξου Άκαδημίας Κρήτης Δρ. Κωνσταντίνος Ζορμπάς, οι όποιοι και αναφέρθηκαν εις τήν σημασία και σπουδαιότητα του έθελοντισμού, εύχαριστώντας τό Τ. Τ. Κισάμου για τήν σπουδαία προσφορά του εις τήν ευρύτερη κοινωνία. Η εκδήλωση κατέκλεισε μέ τήν εύλογία τής Βασιλόπιτας από τόν Σεβ. Μητροπολίτη μας κ. Άμφιλόχιο και Πρόεδρο του Τ. Τ. Κισάμου, ό όποιος σημείωσε: «μέ τήν αγάπη και βοήθεια όλων σας καταφέραμε σέ τρία χρόνια νά δημιουργήσουμε τό Σώμα Έθελοντών Σαμαρειτών, Διασωστών, Ναυαγοσωστών, όπου έχουν εκπαιδευτεί περισσότεροι από 70 νέοι άνθρωποι του τόπου και τής ευρύτερης περιοχής, ή πλειοψηφία των όποιων μετέχει ενεργά στις δράσεις του Σώματος. Πολλές οι εύχαριστίες μας προς τόν Πρόεδρο του ΕΕΣ Δρ. Άντώνιο Αύγερινό για τήν πολύτιμη στήριξη του στο Τμήμα μας, ως και προς όλους έσας, Πρόσωπα και Φορείς, πού εμπρακτα στηρίζετε τόν άγώνα και τίς προσπάθειές μας. Έθελοντισμός σημαίνει αγάπη, δόσιμο, προσφορά άνευ όρων και όρίων», κατέληξε ό Σεβ. Μητροπολίτης μας Άμφιλόχιος.

Χρέος προς τούς γεννήτορες ή φροντίδα και ανακούφιση των

Τό Πρόγραμμα «Βοήθεια στό σπίτι» τής Έπαρχίας Σελίνου τής Ί. Μητροπόλεως Κισάμου και Σελίνου, έκοψε τήν βασιλόπιτά του στό Ένοριακό Κέντρο Καντάνου. Στην όμορφη αυτή εκδήλωση, όπου μετείχαν οι Ίερείς τής Έπαρχίας

ας Σελίνου, ως επίσης και κάτοικοι τῆς εὐρύτερης περιοχῆς, ἔγινε ὁ ἀπολογισμὸς τοῦ ἔργου τοῦ Προγράμματος γιὰ τὸ 2016. Ἡ Κοινωνικὴ Λειτουργὸς τοῦ Προγράμματος κ. Μαρία Λιτσαρδάκη, σημείωσε: «Ἐκατὸν σαράντα πέντε (145) ἄνθρωποι τῆς Ἐπαρχίας Σελίνου ἐξυπηρετοῦνται ἀπὸ τὸ Πρόγραμμα "Βοήθεια στὸ σπίτι" τῆς Ἱ. Μητροπόλεώς μας. Τὸ παρελθὸν ἔτος προβήκαμε σὲ 410 αἰμόληψεις καὶ 40 στὴν νῆσο Γαῦδο, ὅπου μεταβήκαμε κατὰ τὸν μῆνα Σεπτέμβριο. Ἐπίσης διενεργήσαμε 2112 μετρήσεις ἀρτηριακῆς πίεσης, 203 μετρήσεις σακχάρου καὶ 290 ἐνέσεις. Κάναμε 86 ἀντιγριπικά ἐμβόλια καὶ φροντίσαμε 52 τραύματα-κατακλύσεις. Συνταγογραφήσαμε, ἀγοράσαμε καὶ παραδόσαμε 261 φάρμακα καὶ φροντίσαμε τὴν τακτοποίηση φαρμακευτικῆς ἀγωγῆς σὲ 2 πρόσωπα ἡμερησίως. Σὲ 181 περιπτώσεις φροντίσαμε τὴν καθαριότητα οἰκίας καὶ ἀτομικὴ καθαριότητα ἀνὰ 1 πρόσωπο δύο φορές ἐβδομαδιαίως, συνολικὰ 190. Φροντίσαμε, ἐπίσης, γιὰ τὸ τακτικὸ πλύσιμο τῶν ρούχων σὲ 6 πρόσωπα καὶ μαγείρεμα σὲ ἄλλα 6, 2-3 φορές ἐβδομαδιαίως. Ἀνταποκριθῆκαμε σὲ ἐξωτερικὲς ἐργασίες καὶ πρακτικὲς ἐξυπηρετήσεις (ἀγορές, πληρωμές, κ.ἄ.) 163 φορές. Μεταφέραμε στὸ Νομαρχιακὸ Νοσοκομεῖο Χανίων 22 πρόσωπα καὶ στὸ Κ.Υ. Καντάνου καὶ τὸ Ἰατρικὸ «Ἰασις» Παλαιοχώρας ἄλλα 54 ἄτομα καὶ προσφέραμε 250 τσάντες μὲ τρόφιμα καὶ εἶδη πρώτης ἀνάγκης ἀπὸ τὸ Κοινωνικὸ Παντοπωλεῖο τῆς Ἱ. Μητροπόλεώς μας. Πραγματοποιήσαμε, συνολικὰ, 1.700 ἐπισκέψεις σὲ οἰκίες παρέχοντας τὶς ἀνωτέρω ὑπηρεσίες», κατέληξε ἡ Κοινωνικὴ Λειτουργὸς, σημειώνοντας πὼς «οἱ ἀριθμοὶ φυσικὰ δὲν μποροῦν νὰ ἀντικαταστήσουν τὴν χαρὰ πού ὅλη ἡ ὁμάδα εἰσπράξαμε καὶ εἰσπράττομε καθημερινὰ ἀπὸ τοὺς παπποῦδες καὶ γιαγιάδες πού φροντίζουμε καὶ πού μᾶς χαρίζουν πλούσια τὶς εὐχές τους καὶ τὴν ἀγάπη τους». Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας κ. Ἀμφιλόχιος ἐξέφρασε τὶς πολλές εὐχαριστίες του πρὸς τὴν Κοινωνικὴ Λειτουργὸν ὡς καὶ ὅλα τὰ μέλη τοῦ Προγράμματος (Νοσηλεύτῃ, Καθαρίστρια καὶ Ὁδηγῷ) γιὰ τὴν πολύτιμη αὐτὴ προσφορά τους, σημειώνοντας: «Ἐλάχιστο εὐχαριστιακὸ ἀντίδωρο πρὸς τοὺς γεννήτορες μας ἢ προσφορά αὐτὴ ἀγάπης τῆς Ἱ. Μητροπόλεώς μας, καθὼς σὲ ἐκείνους χρωστᾶμε ὅτι εἴμαστε καὶ ὅτι κληρονομήσαμε ὡς πρόσωπα καὶ μέλη τῆς κοινωρίας».

Παγκρήτια Ἱερατικὴ Σύναξη

Τὴν Τρίτη 7 Φεβρουαρίου, πραγματοποιήθηκε στὴν Ὁρθόδοξο Ἀκαδημία Κρήτης, τὸ δεύτερο Παγκρήτιο Ἐπιμορφωτικὸ Ἱερατικὸ Σεμινάριο μὲ θέμα «Ποιμαντικὲς προσεγγίσεις εἰς τὰ κείμενα τῆς Ἁγίας καὶ Μεγάλης Συνόδου». Τὸ Σεμινάριο παρακολούθησαν κληρικοὶ ἀπ' ὅλες τὶς Ἱερές Μητροπόλεις τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κρήτης, μὲ σκοπὸ τὴν ἐνημέρωση στὰ κείμενα τῆς Ἁγίας καὶ Μεγάλης Συνόδου τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, πού ἔλαβε χώρα στὴν ΟΑΚ (Ἰούνιος 2016). Τὸ Σεμινάριο ἄρχισε μὲ τὴν τέλεση Ἁγιασμοῦ ἀπὸ τὸν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Νιγηρίας κ. Ἀλέξανδρο καὶ μὲ τὸν χαιρετισμὸ πού ἀπηύθυνε ὁ Γενικὸς Διευθυντὴς τῆς ΟΑΚ, Δρ. Κωνσταντῖνος Ζορμπᾶς. Στὴ συνέχεια, ὁ Ἐπίσκοπός μας καὶ Πρόεδρος Δ.Σ. τοῦ Ἰδρύματος, ἀνέγνωσε τὸ Μήνυμα τῆς Α.Θ.Π. τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου Α', ἐκφράζοντας ταυτοχρόνως τὴ βαθιὰ του εὐγνωμοσύνη καὶ εὐχαριστία γιὰ τὴν πραγματοποίηση τοῦ παρόντος Ἐπιμορφωτικοῦ Σεμιναρίου πρὸς τὸ Ἰδρυμα, ἄλλα καὶ πρὸς τὴν Ἐκκλησία τῆς Κρήτης, γιὰ τὴν ἀθρόα προσέλευση τοῦ Κλήρου στὸ Σεμινάριο, «γεγονὸς πού φανερώνει τὴν εὐθύνη καὶ τὴν ποιμαντικὴ ἀγωνία περὶ τῆς πνευματικῆς κατάρτισης τῶν κληρικῶν». Στὸ Μήνυμά του ὁ Παναγιώτατος, ἀφοῦ εὐχαρίστησε τὴν Ὁρθόδοξο Ἀκαδημία Κρήτης γιὰ τὴν ἐπιτυχεῖ διοργάνωση καὶ φιλοξενία τῆς Ἁγίας καὶ Μεγάλης Συνόδου, τόνισε ἐπίσης πὼς: «δεόμεθα τοῦ Κυρίου τῆς Ἐκκλησίας ὅπως τὸ διοργανούμενον Β' Ἐπιμορφωτικὸν Σεμινάριον ἀποτελέσῃ εὐκαιρίαν καὶ ἀφορμὴν βαθυτέρας σπουδῆς τῶν κειμένων τῆς Ἁγίας καὶ Μεγάλης Συνόδου, ἀλλά

καὶ καλλιτέρας γνωριμίας τῶν ἱερῶν γραμμάτων καὶ ἀληθειῶν τῆς Ὁρθοδόξου ἡμῶν πίστεως, καθότι, κατέχοντες τὸν θησαυρὸν τῆς ἀληθείας, ὀφείλομεν νὰ καλλιεργῶμεν συνεχῶς τὴν δωρεάν τῆς Θεολογίας, συγκιρνώντες αὐτὴν μετὰ τῆς Χάριτος τῆς ἁγίας Ἱερωσύνης, ἐκ τῆς ὁποίας καὶ διὰ τῆς ὁποίας μυστικῶς ἀρδεύεται ἀνὰ τοὺς αἰῶνας ὁ παρ' ἡμῖν θεολογικὸς λόγος, συγχρόνως δὲ καὶ μετὰ τῆς ἀδιαλείπτου προσευχῆς καὶ ἀσκήσεως, τῆς συνεχοῦς μετανοίας καὶ τῆς νοερᾶς προσευχῆς, μέσων, δι' ὧν κατακτᾶται ἡ ποθητὴ ἀπάθεια, ἀπαραίτητος προϋπόθεσις πρὸς φωτισμὸν τοῦ νοός καὶ εἴσοδον εἰς τὴν μυστικὴν θεωρίαν καὶ τὸν ἱερόν γνόφον τῆς Θεολογίας». Ἀκολουθῶς ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Νιγηρίας κ. Ἀλέξανδρος ἀνέλυσε τὸ θέμα του: «Ἐπὶ τῆς ζωῆς τοῦ σύμπαντος κόσμου: τὸ ἀφρικανικὸ ἀφήγημα γιὰ τὴν ποιμαντικὴν του σήμερα» καὶ τόνισε, πὼς «ἡ Σύνοδος τῆς Κρήτης ἀποτελεῖ μαρτυρία ἐνότητος, ἡ ὁποία θὰ ἀποφέρει καρπούς». Στὴν συνέχεια, ὁ Αἰδεσ. Πρωτοπρεσβύτερος π. Βασίλειος Καλλιακμάνης, Καθηγητὴς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Α.Π.Θ. μίλησε μὲ θέμα: «Ὁ ἐκκλησιολογικὸς καὶ ποιμαντικὸς χαρακτῆρας τῶν ἐργασιῶν τῆς Ἁγίας καὶ Μεγάλης Συνόδου τῆς Κρήτης». Ὁ π. Βασίλειος στὴν ὁμιλία του τόνισε πὼς μέριμνα τῆς Συνόδου ἦταν «ἡ προτεραιότητα τῶν ποιμαντικῶν προβλημάτων» καὶ «ἡ τόνωση τῆς Ὁρθόδοξης Συνοδικῆς αὐτοσυνειδησίας», ἀλλὰ καὶ ὅτι, «ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία ἐκφράζει τὴν ἐνότητα καὶ καθολικότητά της ἐν Συνόδῳ». Ἀκολουθῶς ἐποικοδομητικὴ συζήτηση στὴν ὁποία ἐκφράστηκαν οἱ προβληματισμοὶ καὶ οἱ σκέψεις τῶν παρευρισκομένων, καθὼς καὶ ἡ ἐπιθυμία γιὰ συνέχιση τῶν Ἐπιμορφωτικῶν Σεμιναρίων. Μετεῖχαν οἱ Σεβ. Μητροπολίτες Κυδωνίας καὶ Ἀποκορώνου κ. Δαμασκηνός καὶ Ἱεραπύτνης καὶ Σητείας κ. Κύριλλος. Τὸ Σεμινάριο ἔκλεισε τὶς ἐργασίες του μὲ γεῦμα ἀγάπης, προσφορά τῆς ΟΑΚ.

Ἡ Ἱ. Μητρόπολις μας τιμᾷ τὴν προσφορά τῆς γυναίκας

Μιὰ ὁμορφὴ καὶ ζεστὴ ἐκδήλωση ὀργάνωσε ἡ Ἱ. Μητρόπολις μας, τιμώντας τὴν διαχρονικὴ προσφορά τῶν Γυναικῶν Συλλόγων Της, μὲ προσκεκλημένες τὶς Προέδρους καὶ τὰ μέλη τῶν Δ.Σ. τῶν Συλλόγων Γυναικῶν τῆς Ἱ. Μητροπόλεώς μας. Περισσότερες ἀπὸ ἑκατὸν πενήντα γυναῖκες, Πρόεδροι καὶ μέλη τῶν Δ.Σ. μετεῖχαν

εἰς τὴν ἐκδήλωση, ἡ ὁποία πραγματοποιήθηκε εἰς τὸν πολυχῶρο τοῦ «Τσατσαρωνάκειου» Πολυκέντρου τῆς Μητροπόλεώς μας. Μετὰ τὴν εὐλογία τῆς Βασιλόπιτας ἀπὸ τὸν Σεβ. Μητροπολίτη Νιγηρίας κ. Ἀλέξανδρο, ἀκολούθησε ὁμιλία ἀπὸ τὴν κ. Κολοκυθᾶ Αἰκατερίνη, Ἐπισκέπτρια Ὑγείας, ἡ ὁποία μίλησε μὲ θέμα: «Ὁ ρόλος τῆς γυναίκας στὴν ἐποχὴ τῆς κρίσης». Ἡ ὁμιλήτρια, στὴν ἰδιαίτερα προσεγμένη ὁμιλία της, ἀναφέρθηκε εἰς τὴν διαχρονικὴ προσφορά τῆς γυναίκας ὡς «σὺζυγος, μητέρα, ἐργαζόμενη, νοικοκυρά», σημειώνοντας: «Ἡ γυναίκα δι-απαιδαγωγεῖ, πλάθει συνειδήσεις, νοθετεῖ. Ὁ Χριστιανισμὸς ἀνυψώνει τὴν γυναῖκα θέτοντας τὴν ἰσότητι μὲ τὸν ἄνδρα». Ἀκολουθῶς ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Νιγηρίας κ. Ἀλέξανδρος, ἀναφέρθηκε εἰς τὶς γυναῖκες τῆς Νιγηρίας καὶ τὶς δυσκολίες πού ἀντιμετωπίζουν στὴν καθημερινότητα τοῦ βίου τους. Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας κ. Ἀμφιλόχιος χαιρέτισε καὶ καλωσόρισε τὸν Σεβ. Μητροπολίτη Νιγηρίας κ. Ἀλέξανδρο, εὐχόμενος καλὴ συνέχεια εἰς τὴν ἱεραποστολικὴν του διακονία καὶ πορεία. Ἀκολουθῶς χαιρέτισε καὶ καλωσόρισε τὶς «πολύτιμες συνεργάτιδες στὸ ἔργο τῆς Ἐκκλησίας», ὅπως ἀνέφερε, ἀπευθυνόμενος πρὸς τὰ Προεδρεῖα τῶν Γυναικῶν Συλλόγων τῆς Μητροπόλεώς μας. «Σεῖς οἱ γυναῖκες κρατᾶτε στὰ χέρια σας τὸ μέλλον τῆς κοινωρίας μας καὶ τῆς Πατρίδας μας. Χρέος καὶ εὐθύνη σας, μαζί μὲ τὸ μητρικὸ σας γάλα, νὰ μεταγγίζετε στὰ παιδιά σας καὶ παιδιά μας τὶς αἰώνιες καὶ ἀμετάθετες ἐκείνες ἀλήθειες τοῦ Ἱ. Εὐαγγελίου καὶ τῆς πίστεώς μας, γιὰ νὰ μπορεῖ ἡ κοινωρία μας νὰ ἀνέβει λίγο ψηλότερα. Ἀντισταθεῖτε σὲ ὅτι κακὸ καὶ ἀρνητικὸ συμβαίνει γύρω μας καὶ ἀνάμεσά μας καὶ γίνετε πρότυπα ζωῆς,

ἀλήθειας καί ἐλπίδας», κατέληξε ὁ Ἐπίσκοπός μας, προσφέροντας σέ ὅλες ἀναμνηστικά ἐνθυμήματα. Χαιρετισμούς ἀπηύθυναν οἱ Δήμαρχοι Κισάμου κ. Θ. Σταθάκης καί Πλατανιά κ. Ἴ. Μαλανδράκης, ὡς καί ὁ Γενικός Δντής τῆς ΟΑΚ, Δρ. Κωνσταντῖνος Ζορμπᾶς.

Προσκύνημα στό Ἅγιον Ὅρος

Στό περιβόλι τῆς Παναγίας, τό Ἁγιώνυμο Ὅρος βρέθηκε, γιά προσκυνηματικούς λόγους, ὁ Ἐπίσκοπός μας, κατόπιν εὐλογητικής ἀδείας τοῦ Ἐπισκόπου τοῦ Ἁγίου Ὁρους, Παναγιωτάτου Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου. Κατά τό προσκύνημά του ὁ Ἐπίσκοπός μας, συνοδευόμενος ἀπό ὀλιγομελή ὄμιλο, προσκύνησε τό «Ἄξιον Ἐστίν», συναντήθηκε μέ τόν Πρωτεπιστάτη τοῦ Ἁγίου Ὁρους, Γέροντα Βαρνάβα Βατοπαιδινό, προσκύνησε τήν Παναγία τήν Πορταίτισσα καί συναντήθηκε μέ τόν Καθηγούμενο τῆς Ἱ. Μονῆς Ἰβήρων Πανοσ. Ἀρχιμ. κ. Ναθαναήλ, ὡς ἐπίσης καί μέ τόν Προηγούμενο π.

Βασίλειο Γοντικάκη, προσκύνησε τήν Παναγία τήν Γερόντισσα εἰς τήν Ἱ. Μονή Παντοκράτορος καί συναντήθηκε μέ τόν Ἡγούμενο Πανοσ. Ἀρχιμ. κ. Γαβριήλ. Μετεῖχε εἰς τά ὀνομαστήρια τοῦ Καθηγούμενου τῆς Ἱ. Μ. Μονῆς Βατοπαιδίου, Γέροντος Ἐφραίμ, συμπροσευχόμενος μετά ἄλλων Ἀρχιερέων ἐκ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καί τῆς Ρωσίας. Κατά τήν ἐορτή τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν (παλαιό ἡμερολόγιο), προεξήρχε τῆς Θείας Λειτουργίας εἰς τήν Ἱ. Μ. Μονή Βατοπαιδίου, συλλειτουργοῦντος καί Ἀρχιερέως ἐκ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρωσίας. Εἰς τήν αὐτή Ἱ. Μονή λειτούργησε καί ὡς Ἱερεύς στό παρεκκλήσιο τοῦ Ἁγ. Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου.

Ἐπιμνημόσυνη Δέηση

Μέ τήν εὐχή καί τήν εὐλογία τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Κορίνθου κ. Διονύσιου, ὁ Ἐπίσκοπός μας τέλεσε Τρισάγιο ἐπί τοῦ τάφου τοῦ μακαριστοῦ Γέροντος Προκοπίου (Μερτύρη), ὁ ὁποῖος ὑπῆρξε καί πνευματικός τοῦ Ἐπισκόπου μας, καί ἐκοιμήθη πρό ὀλίγων μηνῶν. Τό μνήμα του βρίσκεται εἰς τήν Ἱ. Μονή «Παναγία ἡ Πάντων Χαρά», στό Καλέντζι Κορινθίας, τῆς ὁποίας (Μονῆς) κτήτορας ὑπῆρξε ὁ μακαριστός Γέροντας Προκόπιος, μία ἐνάρετη καί χαριτωμένη καρδιά.

Ἐπίσκεψη στον Ὑπαρχηγό τῆς ΕΛΑΣ

Τόν νέο Ὑπαρχηγό τῆς Ἑλληνικῆς Ἀστυνομίας, Ἀντιστράτηγο Ἄρη Ἀνδρικόπουλο, ἐπισκέφθηκε ὁ Ἐπίσκοπός μας, εὐχόμενος γιά τήν ἀνάληψη τῶν νέων ὑψηλῶν καθηκόντων του. Ὁ Ὑπαρχηγός εἶναι γνωστός τοῦ Ἐπισκόπου μας, καθώς κατά τήν διάρκεια τῆς Ἁγίας καί Μεγά-

λης Συνόδου, εἶχε τήν εὐθύνη συντονισμοῦ τῆς Ἑλληνικῆς Ἀστυνομίας, τόσο κατά τήν διάρκεια προετοιμασίας τῆς Συνόδου, ὅσο καί κατά τήν διάρκεια τῶν ἐργασιῶν της. Ὁ Ἐπίσκοπός μας προσέφερε εἰς τόν Ὑπαρχηγό Εἰκόνα τῆς Παναγίας καί ὁ Ὑπαρχηγός ἀντιδῶρσε μέ ἕνα ὁμορφο Ἡμερολόγιο τῆς Ἑλληνικῆς Ἀστυνομίας.

Πρωτόκολλο Συνεργασίας Ἄννουσάκειου μέ 7η ΥΠΠΕΚ καί Γ.Ν.Χανίων

Ὑπεγράφη Πρωτόκολλο Συνεργασίας μεταξύ τοῦ Γενικοῦ Νοσοκομείου Χανίων «Ὁ Ἅγιος Γεώργιος» καί τοῦ Ἄννουσάκειου Θεραπευτηρίου Κισάμου, Κέντρου Κλειστῆς Νοσηλείας Ἀποθεραπείας – Ἀποκατάστασης «Ὁ Ἅγιος Σπυρίδων», Ἴδρυμα τῆς Ἱεράς Μητροπόλεως μας. Τό Πρωτόκολλο Συνεργασίας συνυπέγραψαν ὁ Πρόεδρος τοῦ Δ.Σ. τοῦ Ἄννουσάκειου Θεραπευτηρίου, Σεβ. Μητροπολίτης μας κ. Ἀμφιλόχιος καί ὁ Διοικητής τοῦ Γενικοῦ Νοσοκομείου Χανίων, κ. Μηνᾶς Βουλγαρίδης. Τό Πρωτόκολλο

αὐτό ἀποτελεῖ ἐπιστέγασμα τῆς ἄριστης συνεργασίας τῶν δύο Φορέων, πού στοχεύει στήν περαιτέρω ἀναβάθμιση, ἐνίσχυση καί ὑποστήριξη μέσα ἀπό σειρά κοινῶν δράσεων. Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας κ. Ἀμφιλόχιος, Πρόεδρος τοῦ Δ.Σ. τοῦ Ἄννουσάκειου Ἰδρύματος, δήλωσε: «Μέ τόν ἐπίσημο αὐτό τρόπο τό Ἄννουσάκειο Ἴδρυμα, μέσω τῆς Κινητῆς Ἱατρικῆς Μονάδας του, εὐγενῆς χορηγία τῆς Ἱ. Μεγίστης Μονῆς Βατοπαιδίου, προσφέρει τίς ὑπηρεσίες του σέ ὅλο τόν Νομό Χανίων, καθώς στελεχωμένη ἀπό Ἴατρούς τοῦ Γ.Ν. Χανίων, θά συμβάλλει στήν ἀνακούφιση ἐμπερίστατων συνανθρώπων μας, σέ ἐπίπεδο Νομοῦ. Εὐχαριστοῦμε τόν Διοικητή τοῦ Γ.Ν. Χανίων κ. Μηνᾶ Βουλγαρίδη, καθώς ἡ κοινωνική εὐαισθησία καί ἀγωνία του συνέβαλλε καθοριστικά εἰς τήν ὑπογραφή τοῦ πρωτοκόλλου αὐτοῦ. Πολλές οἱ εὐχαριστίες καί ἡ εὐγνωμοσύνη μας πρὸς τόν Καθηγούμενο τῆς Ἱ.Μ.Μονῆς Βατοπαιδίου Γέροντα Ἐφραίμ, ἡ ἀγάπη τοῦ ὁποῖου προσέφερε τήν Ἱατρική αὐτή Μονάδα, πολύτιμο ἐργαλεῖο προσφοράς καί ἀνακούφισης ἑκατοντάδων συνανθρώπων μας». Ἀπό τήν πλευρά του ὁ Διοικητής τοῦ Γ.Ν. Χανίων κ. Βουλγαρίδης, εὐχαρίστησε τό Ἄννουσάκειο Ἴδρυμα «γιά τό σπουδαῖο καί ἐξαιρετικό προνοιακό καί κοινωνικό ἔργο πού ἐπιτελεῖ, ἰδιαίτερα στήν πρωτοβάθμια περίθαλψη».

Ἐσπερινός Συγχωρήσεως εἰς τήν Ἱ. Πατριαρχική Μονή Γωνιάς

Μέ τήν πρέπουσα κατάνυξη τελέστηκε ὁ Ἐσπερινός τῆς Συγχωρήσεως εἰς τήν Ἱερά Πατριαρχική καί Σταυροπηγιακή Μονή Ὁδηγητριάς Γωνιάς, χοροστατοῦντος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου μας κ. Ἀμφιλοχίου, μέ τήν συμμετοχή ὅλου τοῦ

Κλήρου τῆς Ἱ. Μητροπόλεώς μας καί μεγάλου ἀριθμοῦ πιστῶν. Ὁ Ἐπίσκοπός μας ὁμίλησε, στό τέλος τοῦ Ἑσπερινοῦ, μέ θέμα: «*Εἰ ἔχεις καρδιά δύνασαι σωθῆναι*». Στήν ὁμιλία του ὁ Σεβασμιώτατος ἀναφέρθηκε, μέσα ἀπό παραδείγματα τοῦ Γεροντικοῦ ἀλλά καί συγχρόνων μεγάλων μορφῶν τῆς πίστεώς μας, ὅπως τοῦ Ὁσίου Παΐσιου καί τοῦ Ὁσίου Πορφυρίου, εἰς τήν μεγάλη σημασία καί ἀξία τῆς ἀγάπης, γιά τήν πορεία πρὸς τήν σωτηρία. Ἀναφέρθηκε δέ καί εἰς τήν Ὁσία Σοφία τῆς Κλεισούρας, καθώς εἶχε τεθεῖ πρὸς προσκύνηση τεμάχιο Ἱεροῦ Λειψάνου Τῆς, τό ὁποῖο κόμισε πρὸς εὐλογία καί διηνεκῆ ἐναπόθεση ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Καστορίας κ. Σεραφεῖμ. Ἀκολούθησε ὁ ἀσπασμός τῆς συγνώμης, ὅπου οἱ Ἱερεῖς καί ἐν συνέχειᾳ ὅλοι οἱ πιστοὶ ἀσπάσθηκαν τό Ἱερό Εὐαγγέλιο, τό Ἱ. Λείψανο τῆς Ὁσίας Σοφίας καί τόν Ἐπίσκοπο, ὁ ὁποῖος προσέφερε σέ ὅλους, Εἰκόνα τῆς Ὁσίας Σοφίας καί θυμιατά «*γιά νά ἀνεβαίνει ἡ προσευχή μας ὡς θυμιάμα στόν Οὐρανό*», προτρέποντας τούς πιστούς καθημερινά νά θυμιάζουν τίς οἰκεῖες τους καί τά πρόσωπα τῆς οικογένειάς των. «*Ἄς γίνει γιά ὅλους μας ἡ περίοδος αὐτή τῆς Μ. Σαρακοστῆς ἕνα παράθυρο γιά νά μπορούμε νά κοιτάξουμε τήν Βασιλεία τοῦ Θεοῦ*», κατέληξε ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας κ. Ἀμφιλόχιος.

Ἡ ἑορτή τῆς Ὁρθοδοξίας εἰς τήν Πατριαρχική Μονή Γωνιάς

Στήν Ἱερά Σταυροπηγιακή καί Πατριαρχική Μονή Ὁδηγητρίας Γωνιάς, ἐορτάστηκε, μέ τήν δέουσα λαμπρότητα καί κατάνυξη, ἡ μεγάλη ἑορτή τῆς πίστεως καί εὐσεβείας μας, προεξάρχοντος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου μας κ. Ἀμφιλο-

χίου. Ἀκολούθησε ἡ λιτάνευσις τῶν Ἱερῶν Εἰκόνων περίξ της Μονῆς. Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας, ἀναφερόμενος στό μέγα αὐτό ἐκκλησιαστικό καί ἱστορικό γεγονός, σημείωσε: «*Σέ μία Εὐρώπῃ πού κατηγοριοποιεῖ τούς ἀνθρώπους ἀνάλογα μέ τήν καταγωγή καί τήν θρησκεία τους, ὑψώνοντας τείχη καί ὑποβιβάζοντας τόν ἄνθρωπο σέ μᾶζα καί ἀριθμό, σέ μία Πατρίδα πού ἀπεμπολεῖ τά ἱερά καί τά ὄσια της, πού οἱ παρακαταθῆκες τοῦ Κολοκοτρώνη καί τοῦ Μακρυγιάννη μοιάζουν ἐμπόδιο στά ὅσα ἀπεργάζονται οἱ μαστροχαλαστές τῶν καιρῶν μας, ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ ὑψώνει σήμερα φωνή ἀντίστασης, ἐγγήγορσης καί ἀφύπνισης σέ κάθε προσπάθεια εὐτελισμοῦ καί ἀπαξίωσης τοῦ ἀνθρωπίνου προσώπου. Ἡ σημερινή ἐορτή ὑπενθυμίζει πῶς ὁ “κατ’ εἰκόνα Θεοῦ” πλασμένος ἄνθρωπος, δέν μπορεί νά διακηρύσσει ὅτι τιμᾷ τίς Ἱερές Εἰκόνες ὅταν δέν τιμᾷ καί σέβεται τόν ἑαυτό του καί τούς ἄλλους ὡς πρόσωπα καί εἰκόνες Θεοῦ*», κατέληξε ὁ Ἐπίσκοπός μας.

Ἑορτή τῆς Ὁρθοδόξου Ἀκαδημίας Κρήτης

Ἡ Κυριακή τῆς Ὁρθοδοξίας ἔχει καθιερωθεῖ ὡς ἐπίσημη ἑορτή τῆς Ὁρθοδόξου Ἀκαδημίας Κρήτης. Μετά τήν Θεία Λειτουργία, πού τελέστηκε εἰς τήν Ἱ. Πατριαρχική Μονή Γωνιάς, εἰς τήν ὁποία προεξήρχε ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας κ. Ἀμφιλόχιος, ἀκολούθησε στό Ἴδρυμα ἐορτίος ἐκδήλωση. Τήν ἐκδήλωση ἀνοίξε ὁ Γενικός Δντής τῆς ΟΑΚ, Δρ. Κωνσταντῖνος Ζορμπᾶς, ὁ ὁποῖος ἀναφέρθηκε εἰς τήν Ἁγία καί Μεγάλη Σύνοδο καί εὐγνωμόνως μνημόνευσε τόν Οἰκουμενικό μας Πατριάρχη κ.κ. Βαρθολομαῖο, ὁ ὁποῖος στηρίζει διαχρονικά τό Ἴδρυμα, χαιρέτισε δέ

καί καλωσόρισε τούς ἐκλεκτούς προσκεκλημένους. Παρουσίασε τό ἐπετειακό λογότυπο τοῦ Ἰδρύματος γιά τά 50 ἔτη λειτουργίας καί διακονίας του καί παρουσίασε τό ὁμιλητή της ἡμέρας, Καθηγητή Θεολογίας ΑΠΘ κ. Παναγιώτη Ὑφαντή, ὁ ὁποῖος ὁμίλησε μέ θέμα: «*Ὁρθοδοξία καί Δεκτική Οἰκουμενικότητα*». Ὁ ὁμιλητής ὑπογράμμισε μεταξύ ἄλλων: «*.. ἡ πρόκληση ἢ μᾶλλον τό καθῆκον τῆς σημερινῆς Ὁρθοδοξίας ἀπέναντι στήν ἴδια τήν πνευματική της ταυτότητα καί ἀποστολή εἶναι νά κατανοήσει καί νά βιώσει τόν διάλογο ὄχι ὡς ἕνα ἀπλό ἐργαλεῖο, ἀλλά ὡς ἕναν πραγματικό πνευματικό προορισμό*». Ἀκολούθως ὁ Ἐπίσκοπός μας, ὡς Πρόεδρος τοῦ Δ.Σ. τοῦ Ἰδρύματος χαιρέτισε τήν ἐορτάζουσα ὁμήγυρη καί ἀναφέρθηκε εἰς τό μήνυμα τῆς ἡμέρας πού, ὅπως εἶπε «*δέν μπορεί νά εἶναι ἄλλο ἀπό τήν ἀνύψωση τοῦ ἀνθρώπου ὡς πρόσωπο καί εἰκόνα Θεοῦ*». Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Κυδωνίας καί Ἀποκορώνου κ. Δαμασκηνός, Δήμαρχοι τῆς περιοχῆς, ἐκπρόσωποι Ἀρχῶν καί Φορέων ὡς καί πλήθος κόσμος, φίλοι τοῦ Ἰδρύματος μετεῖχαν εἰς τήν ἐκδήλωση. Ἀκολούθησε ἐόρτια τράπεζα πού παρέθεσε τό Ἴδρυμα πρὸς ὅλους τους παρόντες.

Ἐξόρμηση Κινητῆς Ἱατρικῆς Μονάδας

Στά πλαίσια τῆς συνεργασίας τοῦ Ἀννουσάκειου Ἰδρύματος μέ τήν 7^η ΥΠΠΕΚ καί Γ. Νοσοκομεῖο Χανίων, ἡ Κινητή Ἱατρική Μονάδα τοῦ Ἀννουσάκειου ἐπισκέφθηκε τό Κέντρο Ὑγείας Καντάνου, στελεχωμένη ἀπό τούς Ἱατρούς: κα Καυκαλά, Καρδιολόγο, Δ/ντρια καί Ἐπιστ. Ὑπεύθυνη τῆς Καρδιολογικῆς Κλινικῆς του Γ.Ν. Χανίων, κ. Μιχαήλ Μοσχονᾶ, Πνευμονολόγο, Φυματιολόγο, Γ.Ν. Χανίων, καί τόν κ. Μιλτιάδη

Ντουντουλάκη, Ὁρθοπαιδικό τῆς Μ.Υ Π.Ε.Δ.Υ. Χανίων, μέ τήν συνδρομή τῶν ἐργαζομένων στό Κ.Υ. Καντάνου καί τοῦ Προγράμματος «*Βοήθεια στό σπίτι Καντάνου*» τῆς Ἱεράς Μητροπόλεώς μας, ἐξέτασαν περισσότερους ἀπό 70 κατοίκους τῆς εὐρύτερης περιοχῆς, χρησιμοποιώντας τόν ὑπερσύγχρονο Ἱατρικό Ἐξοπλισμό πού ἡ Κινητή Ἱατρική Μονάδα τοῦ Ἀννουσάκειου Θεραπευτηρίου διαθέτει. Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας κ. Ἀμφιλόχιος, Πρόεδρος τοῦ Δ.Σ. τοῦ Ἀννουσάκειου Ἰδρύματος, δήλωσε: «*Μέ τόν ἐπίσημο αὐτό τρόπο τό Ἀννουσάκειο Ἴδρυμα, μέσω τῆς Κινητῆς Ἱατρικῆς Μονάδας του, εὐγενοῦς χορηγίας τῆς Ἱ. Μεγίστης Μονῆς Βατοπαιδίου, προσφέρει τίς ὑπηρεσίες του σέ ὅλο τόν Νομό Χανίων, καθώς στελεχωμένη ἀπό Ἱατρούς τοῦ Γ.Ν. Χανίων, θά συμβάλλει στήν ἀνακούφιση ἐμπερίστατων συνανθρώπων μας, σέ ἐπίπεδο Νομοῦ. Πολλές οἱ εὐχαριστίες μας πρὸς τόν Γέροντα Ἐφραίμ καί Καθηγούμενο τῆς Ἱ. Μεγίστης Μονῆς Βατοπαιδίου, καί τήν τιμιά συνοδεία του διά τήν εὐεργετική αὐτή προσφορά, διά τῆς ὁποίας ἀνακουφίζονται δεκάδες - ἑκατοντάδες ἐμπερίστατοι συνάνθρωποί μας πού ἀδυνατοῦν νά ἔχουν πρόσβαση στήν πρωτοβάθμια περίθαλψη*».

Κατανυκτικοὶ Ἑσπερινοί

Εἰς τόν Ἱ. Μητροπολιτικό μας Ναό καί εἰς τόν Ἱ. Καθεδρικό Ναό τοῦ Ἁγίου Σπυριδῶνος τελέστηκαν, ἐναλλάξ, ὅλοι οἱ Κατανυκτικοὶ Ἑσπερινοί τῆς περιόδου τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς, χοροστατοῦντος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου μας κ. Ἀμφιλοχίου, μέ τήν συμμετοχή πολλῶν Κληρικῶν τῆς Μητροπόλεώς μας. Τῶν Ἑσπερινῶν ἀκολουθοῦσε πνευματική ὁμιλία ὑπό ἐκλεκτῶν

ὁμιλητῶν, προσκεκλημένων τῆς Ἱ. Μητροπόλεώς μας. Ὁμίλησαν κατά σειρά: Αἶδεις. Πρωτοπρ. π. Εὐάγγελος Παπανικολάου, Θεολόγος-Ἱατρός, Ἱεραπόστολος, μέ θέμα: «*Τά νινία τῆς Θεοδώρας*». Πανσο. Ἀρχιμ. κ. Φώτιος Γαβριελάτος, Ἱεροκῆρυξ Ἱ. Μητροπόλεως Κεφαλληνίας, μέ θέμα: «*Πορεία καί Συνάντηση τῆς Μεγάλης Σαρακοστής*», Πανσο. Ἀρχιμ. κ. Πρόδρομος Ξενάκης, Ἀρχιγραμματεὺς Ἱ. Ἐπαρχιακῆς Συνόδου Ἐκκλησίας Κρήτης, μέ θέμα: «*Κοινωνί τοῦ Μυστηρίου τοῦ Σταυροῦ*», Πανσο. Ἀρχιμ. κ. Βαρνάβας Λαμπρόπουλος, ἀδελφός τῆς Ἱ. Μονῆς Προφήτου Ἡλιοῦ Πρεβέζης, μέ θέμα: «*Τό προνόμιο τῆς ἀπελπισίας*» καί ὁ Πανσο. Ἀρχιμ. κ. Γεράσιμος Βλατίστης ἐκ τῆς Ἱ.Μ. Δράμας, ὁ ὁποῖος ὁμίλησε μέ θέμα: «*Ἡ Ὁσία Μαρία ἡ Αἰγυπτία καί ἡ μετάνοια*» καί κόμισε πρὸς εὐλογία καί ἀγιασμό τεμάχιο Ἱεροῦ Λειψάνου τοῦ Ἁγίου Γεωργίου Καρσλίδη. Ὅλοι οἱ ὁμιλητές, μέ λόγο μεστό, ζωηρό καί γλαφυρό, ἀναφέρθηκαν εἰς τὴν ἀνάγκη παραμονῆς τοῦ πιστοῦ ἐντὸς τῆς Ἐκκλησίας καί βιωματικῆς συμμετοχῆς του εἰς τὴν λειτουργικὴ καί λατρευτικὴ ζωὴ τῆς. Ὁ Ἐπισκοπός μας τοὺς εὐχαρίστησε διὰ τὸν «*κόπο καί τὸν μόχθο τῆς ἐλεύσεως των καί διὰ τὸν μεστό καί ζεῖδωρο λόγο τους*». Ἑκατοντάδες πιστοὶ μετεῖχαν εἰς τοὺς Κατανυκτικούς Ἑσπερινούς καί ὠφελήθηκαν πνευματικά.

Ἱερατικὴ Σύναξις

Ὁ Ἱ. Κληρὸς τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεώς μας εἶχε τὴν εὐκαιρία τῆς κοινῆς προσευχῆς κατὰ τὴν Θεία Λειτουργία τῶν Προηγιασμένων Τιμίων Δώρων, πού τέλεσε ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας κ. Ἀμφιλόχιος εἰς τὴν Ἱ. Πατριαρχικὴ Μονὴ Ὁδηγητρίας Γωνιάς καί, ἐν συνέχειᾳ, τῆς συμμε-

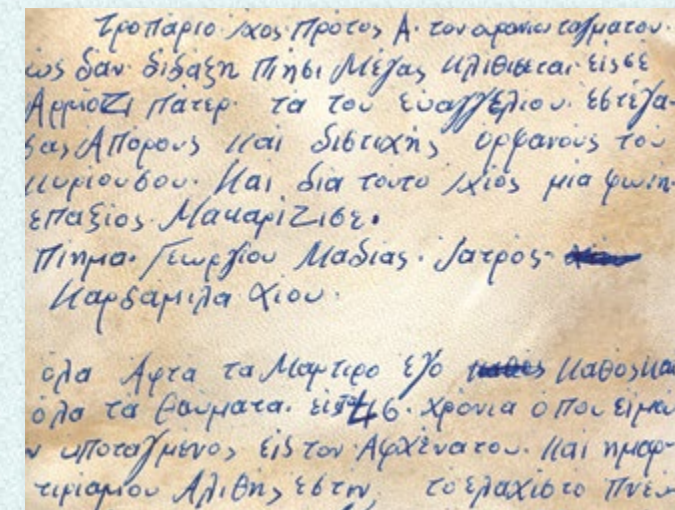
τοχῆς σέ Ἱερατικὴ Σύναξι, ἡ ὁποία πραγματοποιήθηκε εἰς τὴν παρακείμενη Ὁρθόδοξο Ἀκαδημία Κρήτης. Ὁμιλητῆς τῆς Συνάξεως ἦταν ὁ Αἶδεις. Πρωτοπρ. π. Εὐάγγελος Παπανικολάου, Θεολόγος-Ἱατρός-Ἱεραπόστολος, ὁ ὁποῖος μίλησε μέ θέμα: «*Τό κράσπεδο τοῦ Ναοῦ*». Ὁ ὁμιλητῆς, μέ τό χάρισμα τοῦ λόγου πού τόν διακρίνει, ἀναφέρθηκε χρησιμοποιώντας τὴν Παλαιὰ Διαθήκη εἰς τό πρόσωπο τοῦ Ἱερέως, σημειώνοντας μεταξύ ἄλλων: «*Κύριο ἔργο τοῦ Κληρικοῦ εἶναι ἡ Θεία Λειτουργία, ἡ σχέση του μέ τό Ἱερό Θυσιαστήριο. Ὁ Ἱερεὺς πού λειτουργεῖ μέ εὐλάβεια καί φόβο Θεοῦ καταρτίζεται ἀπό τὴν Θεία Λειτουργία, γιὰ τὸν λόγο αὐτό χρειάζεται νά πλησιάζουμε τό Ἱ. Θυσιαστήριο κεκαθαρμένοι ἐσωτερικά, καθὼς ἡ κάθαρση μᾶς ἐνώνει μέ τὸν Θεό. Οἱ Ἱερεῖς μεταφέρουν τὴν προσευχὴ τοῦ λαοῦ στόν Θεό. Μέ τὴν ἀσκησὴ μας διορθώνουμε τὴν κακία μας καί ἔχουμε καλὴ σχέση μέ τὸν Θεό*». Ὁ Ἐπισκοπός μας εὐχαρίστησε, μέ λόγους θερμούς, τὸν ὁμιλητῆ, σημειώνοντας πῶς: «*Ἡ ἱερωσύνη εἶναι χάρισμα καί καθημερινά καλεῖται ὁ Κληρικός νά κάνει τὴν αὐτοκριτικὴν του καί τὸν προσωπικὸν του ἀγῶνα*». Ἀκολούθησε ἐποικοδομητικὸς διάλογος καί ἀνταλλαγὴ ἀπόψεων μεταξύ τῶν Κληρικῶν μας καί τοῦ ὁμιλητοῦ.

Συνέδριο Ἐκκλησιαστικῶν Συμβούλων εἰς τὴν Ἱ.Μ.Κισιάμου

Στοὺς φιλόξενους χώρους τῆς Ὁρθόδοξου Ἀκαδημίας Κρήτης πραγματοποιήθηκε Συνέδριο τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Συμβούλων τῆς Ἱ. Μητροπόλεώς μας, κατόπιν προσκλήσεως τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου μας κ. Ἀμφιλοχίου. Μετεῖχαν οἱ Ἱερεῖς τῆς Μητροπόλεως, μέ τὰ Ἐκκλησιαστικά

τους Συμβούλια, τὰ ὁποῖα διορίστηκαν 1η Ἰανουαρίου τρ. ἔτους. Ὁ Γεν. Δντῆς τοῦ Ἰδρύματος Δρ. Κωνσταντῖνος Ζορμπᾶς χαιρέτισε καί καλωσόρισε τοὺς συνέδρους, οἱ ὁποῖοι ξεπερνοῦσαν τοὺς τριακόσιους, μέ ἀναφορὰ εἰς τὴν διακονία τῶν λαϊκῶν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, ἀναλύοντας τό 12ο κεφάλαιο τῆς Α΄ πρὸς Κορινθίους Ἐπιστολῆς καί σημειώνοντας: «*Ἡ Ἐκκλησία μᾶς χρειάζεται ὅλους, εἶναι ἐνιαῖο σῶμα μέ τοὺς κληρικούς καί λαϊκούς καί ὀφείλουμε ὅλοι νά ἐργαζόμεθα γιὰ τὴν ἐνότητα αὐτοῦ τοῦ σώματος. Στόχος μας χρειάζεται νά εἶναι ἡ δημιουργία τῆς κοινότητος τῶν πιστῶν, γύρω ἀπὸ τὸν Ἐπίσκοπο*», κατέληξε. Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας κ. Ἀμφιλόχιος, ἐξέφρασε τὴν χαρὰ του γιὰ τὴν σύναξι αὐτὴ καί, ἀπευθυνόμενος πρὸς τοὺς νεοδιορισθέντες Ἐκκλησιαστικούς Συμβούλους, ἀνέπτυξε τὴν ὁμιλίαν του, βασισμένη σέ πέντε ἄξονες: 1. Σχέσεις μέ τὴν Ἱερά Μητρόπολη, 2. Σχέσεις μέ τὸν Αἶδεις. Πρόεδρο τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου, 3. Ἐπιμέρους Καθήκοντα, 4. Σύνθεση καί Ἀρμοδιότητες τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου, καί 5. Λοιπὰ Καθήκοντα. Ὁ Ἐπισκοπός μας ἔθεσε τὰ πλαίσια λειτουργίας τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου, τὰ καθήκοντα, τίς εὐθύνες καί ὑποχρεώσεις πού ἀπορρέουν ἀπὸ τὴν διακονία αὐτὴ, σύμφωνα μέ τὴν κείμενη Νομοθεσία, ὡς ἐπίσης καί τὰ δικαιώματα τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Συμβούλων. Σημείωσε μεταξύ ἄλλων: «*Ἄμεσοι καί πρῶτοι συνεργάτες στό μεγάλο ἔργο τῆς Ἐκκλησίας καί τῆς Ἱ. Μητροπόλεώς μας εἶστε κατ'ἀρχὴν ἐσεῖς οἱ καλοί, τίμιοι καί συνετοὶ Ἱερεῖς μας, πού μέ ζῆλο, φιλοτιμία καί ἀφοσίωση διακονεῖτε, ἀλλὰ καί ὅλοι ἐσεῖς τὰ λαϊκά μέλη τῆς Ἐκκλησίας μας, οἱ Ἐκκλησιαστικοὶ Σύμβουλοι καί Ἐπίτροποι, πού ἡ Ἱ. Μητρόπολις μας σᾶς ἐμπιστεύθηκε, σέ συνεργασία μέ τοὺς Προέδρους - Ἐφημερίους τῶν Συμβουλίων σας, τὴν χρηστὴ καί συνετὴ διαχείριση τῆς Ἑνορίας. Νά ἐνθυμεῖσθε πάντα ὅτι βασικὴ ἀποστολή σας εἶναι ἡ ἐξασφάλιση τῶν ἀναγκαίων προϋποθέσεων γιὰ τὴν καλὴ λειτουργία τῆς Ἑνορίας σας, ὡς κέντρο τῆς Θείας Λατρείας καί τῆς κοινωνικῆς προσφορᾶς στόν λαόν μας*». Τοῦ Συνεδρίου προηγήθηκε ἡ τελεσις τῆς Ἀκολουθίας τοῦ Μ. Ἀποδείπνου εἰς τὴν παρακείμενη Ἱ. Πατριαρχικὴ καί Σταυροπηγιακὴ Μονὴ Ὁδηγητρίας Γωνιάς, χοροστατοῦντος τοῦ Ἐπισκόπου μας.

Πολύτιμος πνευματικὸς θησαυρὸς εἰς τὴν Ἱ. Μητρόπολιν μας

Ἐνα πολύτιμο πνευματικὸ θησαυρὸ ἀπέκτησε ἡ Ἱ. Μητρόπολις μας. Πρόκειται περὶ χειρογράφων ἐπιστολῶν τοῦ Ὁσίου Νικηφόρου τοῦ Λεπτοῦ, μέ τὴν ὑπογραφή του, ὁ ὁποῖος ἀναφέρεται εἰς τὸν πνευματικὸν πατέρα, τὸν τότε «πατέρα Ἀνθίμο» (Βαγιάνο), τὸν Ὁσιο Ἀνθίμο τῆς Χίου.

Ἐπίσης ὁ θησαυρὸς αὐτὸς περιλαμβάνει καί χειρόγραφες, ἐνυπόγραφες, ἐπιστολές τοῦ Ὁσίου Ἀνθίμου τῆς Χίου, μέ χρονολογία 1959, πρὸς τὸν τότε «πατέρα Νικηφόρο», πού ὁ Ὁσιος Ἀνθίμος τοῦ εἶχε ἀποστείλει ὅταν ὁ Ὁσιος Νικηφόρος εἶχε μεταφερθεῖ ἀπὸ τό λεπροκομεῖο τῆς Χίου, μέ φροντίδα τοῦ Ὁσίου Ἀνθίμου, στόν ἀντιλεπρικό Σταθμὸ τῆς Ἁγίας Βαρβάρας, Αἰγάλεω.

Στὶς ἐπιστολές αὐτές ὁ Ὁσιος Ἀνθίμος συμβουλεύει καί νουθετεῖ τό πνευματικὸν παιδί, τὸν «πατέρα Νικηφόρο». «*Ἐχε πάντοτε τὴν πίστιν, τὴν ἐλπίδα καί τὴν ἀγάπην εἰς τὸν Θεόν καί ἡ χάρις τῆς Παναγίας καί ἡ ταπεινὴ μου εὐχή, θά σέ ἐπισκιάζῃ πάντοτε, ἀρκεῖ νά λάμπῃ πάντοτε τό φῶς τῆς ἀρετῆς σου, διὰ τοῦ ὁποίου θά φωτίζωνται ὅλοι καί θά λαμβάνουν θάρρος καί ὑπομονήν, ἀπὸ τό καλόν σου παράδειγμα*», ἀναφέρει μεταξύ ἄλλων ὁ Ὁσιος Ἀνθίμος. Οἱ ἐπιστολές αὐτές εἶχαν περιέλθει εἰς τὸν π. Νικόδημο Μπιλάλη, μετὰ δέ τὴν κοίμησίν του εἰς τὴν Ἱ. Μονὴ Παντοκράτορος (Ἅγιον Ὄρος), τῆς ὁποίας ἐξαρτηματικὸς μοναχὸς ὑπῆρξε ὁ μακαριστὸς πλέον π. Νικόδημος.

Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας κ. Ἀμφιλόχιος, εὐχαρίστησε τὸν Καθηγούμενο τῆς Ἱ. Μονῆς Πα-

ντοκράτορας, Πανος. Ἀρχιμανδρίτη κ. Γαβριήλ «διά τήν μεγάλην αὐτήν εὐλογίαν καί πολύτιμον θησαυρόν πού ἡ Ἱ. Μονή τοῦ Παντοκράτορος προσέφερε εἰς τήν γενέτειρα τοῦ Ὁσίου Νικηφόρου».

Μνήμη ἀοιδίου Μητροπολίτου Ἱεραπύτνης καί Σητείας κυροῦ Εὐγενίου

Προσκεκλημένος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ἱεραπύτνης καί Σητείας κ. Κυρίλλου, ὁ Ἐπίσκοπός μας μετεῖχε εἰς τό 6/μηνο μνημόσυνο τοῦ ἀοιδίου Μητροπολίτου Ἱεραπύτνης καί Σητείας κυροῦ Εὐγενίου. Μετά τήν Θεία Λειτουργία, ἡ ὁποία τελέστηκε εἰς τόν Ἱ. Καθεδρικό Ναό Ἁγ. Φωτεινῆς Ἱεραπέτρας, προεξέρχοντος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ρεθύμνης καί Αὐλοποτάμου κ. Εὐγενίου καί συλλειτουργοῦντος τοῦ οικείου Ἐπισκόπου κ. Κυρίλλου, μετά ἱκανοῦ ἀριθμοῦ Κληρικῶν τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Ἱεραπύτνης καί Σητείας, τελέστηκε τό Τρισάγιο, εἰς τό ὁποῖο ἔλαβαν μέρος ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ἀρκαλοχωρίου, Καστελλίου καί Βιάννου κ. Ἀνδρέας καί ὁ Ἐπίσκοπός μας. Ἀκολούθησε, ἐπίσης, Τρισάγιο καί ἐπί τοῦ τάφου τοῦ ἀοιδίου Ἱεράρχου, ὁ ὁποῖος εὐρίσκεται εἰς τόν προαύλιο χῶρο τοῦ Ἱ. Ν. Ἁγίας Φωτεινῆς. Κληρικοί, Μοναστικές Ἀδελφότητες, Ἐκπρόσωποι Ἀρχῶν καί Φορέων καί πλῆθος κόσμου προσευχήθηκαν γιά τήν ἀνάπαυση τοῦ Σεπτοῦ Ποιμενάρχου τῆς ἱστορικής αὐτῆς Μητροπόλεως κυροῦ Εὐγενίου. Ὁ διάδοχός του Σεβ. Μητροπολίτης κ. Κύριλλος εὐχαρίστησε τούς Σεβ. Ἀρχιερεῖς, ὡς καί ὅλους τούς συνευχομένους, Κλήρο καί Λαό, διά τήν προσευχητική συμμετοχή.

Εὐαγγελίζου γῆν χαράν μεγάλην εἰς τήν Ἱ. Μητρόπολή μας

Μάρτιος, μήνας γεμᾶτος ἀπό μνήμες γιά τήν Ὀρθοδοξία καί τόν Ἑλληνισμό. Ἡ διπλή ἑορτή τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου καί τοῦ εὐαγγελισμοῦ τοῦ Γένους τῶν Ἑλλήνων, ἐορτάστηκε μέ τήν δέουσα λαμπρότητα, καί εἰς τήν Ἱ. Μητρόπολή μας. Τοῦ πανηγυρικοῦ Ἑσπερινοῦ ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας κ. Ἀμφιλόχιος χοροστάτησε εἰς τόν ἐορτάζοντα περικαλλῆ Ἱ. Ναό Παλαιοχώρας, τήν δέ κυριώνυμο ἡμέρα εἰς τόν, ἐπίσης, ἐορτάζοντα Ἱ. Μητροπολιτικό μας Ναό. Ἀκολουθῶς τέλεσε Δοξολογία καί κατόπιν Τρισάγιο ἐπί τοῦ μνημείου τῶν Πεσόντων καί παρακολούθησε τήν καθιερωμένη παρέλαση. Τό ἑσπέρας τῆς ἐορτῆς χοροστάτησε εἰς τόν μεθεόρτο πανηγυρικό Ἑσπερινό εἰς τόν ὁμώνυμο Ἱ. Ναό τῆς Ἑνορίας Καμισιανῶν, ὅπου καί χειροθέτησε εἰς Πρωτοπρεσβύτερο τόν ἄξιο καί ἱκανό Ἐφημέριο Αἰδεσιμολ. π. Νικόλαο Καβελάκη. Στόν χαιρετισμό του ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας σημείωσε: «Ἡ μεγάλη αὐτή διπλή ἑορτή, τῆς πίστεως καί τοῦ Γένους μας, ὑπενθυμίζει σέ ὅλους τό χρέος καί τήν εὐθύνη νά φυλάττουμε θερμπούλες καί νά μὴν ὑποτασσόμεθα στούς πάσης φύσεως κατακτητές τῶν καιρῶν μας, οἱ ὁποῖοι στοχεύουν στήν ὑποδούλωση τῆς ψυχῆς καί τοῦ εἶναι μας. Φαίνεται πῶς στήν παραζάλη τῶν καιρῶν μας ξεχωρίσαμε τήν ἐλευθερία ἀπό τήν ἀλήθεια καί ξεχάσαμε πῶς «θέλει ἀρετὴν καί τόλμην ἡ ἐλευθερία», κατέληξε ὁ Ἐπίσκοπός μας, εὐχόμενος εἰς τόν νέο Πρωτοπρεσβύτερο καλή συνέχεια εἰς τήν εὐλογημένη, ταπεινή, ἀθόρυβη καί οὐσιαστική διακονία του.

ΔΩΡΕΕΣ ΥΠΕΡ ΕΠΙΣΧΥΣΕΩΣ ΤΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ & ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ ΤΗΣ Ι. ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΜΑΣ

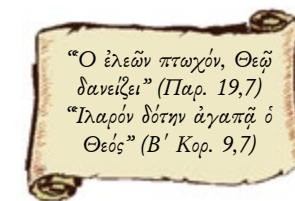

Εὐτυχία Δεσποτάκη-Πευκιανάκη, εἰς μνήμην Ἄννης Πευκιανάκη50€
 Παρθενόπη Καμπουράκη, εἰς μνήμην Κωνσταντίνου & Ἐλένης 100€
 Ἰωάννα Παπουτσάκη60€
 Αἰκατερίνη Κουτσουρελάκη, εἰς μνήμην συζύγου της Ἐμμανουήλ Ζαχ. Κουτσουρελάκη ...70€
 Ἄντωνία Λουκάκη, εἰς μνήμην συζύγου της Θεοχάρους Λουκάκη 150€
 Ἑνορία Ἁγ. Ἄντωνίου Κισάμου 100€
 Εἰς μνήμην Γεωργίας Μπερτάκη, ἡ οἰκογένεια της 390€
 Στυλιανός & Θεοδώρα Τουλουπάκη 100€
 Ἰωάννης Χαλαζωνίτης50€
 Γεώργιος Ντουσάκης ἀντί 5/ετοῦς μνημοσύνου καί εἰς μνήμην τῆς συζύγου του Ἀναστασίας Ντουσάκη 100€
 Ἀφροδίτη Grettan 690€
 Διονύσιος & Χρυσούλα Φουντουλάκη, εἰς μνήμην γονέων καί ἀδελφῶν των 100€
 Ἀνώνυμος 3.000€
 Ἀρτεμῆσια Καραθάνου-Σαρτζέτακη εἰς μνήμην υἱοῦ της Εὐθυμίου 100€
 Ἀνώνυμος 3.000€
 Ἑνορία Γαβαλομουρίου 200€
 Ἑνορία Παλαιοχώρας 250€
 Ἀνώνυμος, ὑπέρ ἀνεγέρσεως Ἱεροῦ Ναοῦ Ὁσίου Νικηφόρου τοῦ Λεπρού 1.000€

Μαρία Προεστάκη, ὑπέρ ἀνεγέρσεως Ἱεροῦ Ναοῦ Ὁσίου Νικηφόρου τοῦ Λεπρού 500€
 Ὀλγα Προεστάκη, ὑπέρ ἀνεγέρσεως Ἱεροῦ Ναοῦ Ὁσίου Νικηφόρου τοῦ Λεπρού 500€

ΔΩΡΕΕΣ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ "ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΤΟ ΣΠΥΤ"

Μαρία Κουρσοῦμη50€
 Κωνσταντῖνος Φωτοδημητράκης20€
 Βασίλειος Γρηγοράκης50€
 Σύλλογος Καμπανιωτῶν-Μαραλιωτῶν Ἀττικῆς «οἱ Δρυάδες», εἰς μνήμην Ὀνουφρίας Μαρματάκη50€
 Εὐάγγελος Κοκολάκης, εἰς μνήμην Ἰωάννας Μαθιουδάκη 150€
 Λίτσα Παπαμαρκάκη40€
 Κωνσταντῖνος Παπαμαρκάκης, εἰς μνήμην Ἄντωνίας Μαλανδράκη 200€
 Παναγιώτης Ψαράκης, εἰς μνήμην Εὐαγγελίας Ψαράκη 340€
 Δέσποινα Φιωτάκη, εἰς μνήμην Σπυρίδωνος Φιωτάκη 280€
 Εὐτύχιος Τωμαδάκης50€
 Εὐτυχία Ψαράκη50€
 Πασχαλία Παπαμαρκάκη 100€
 Εὐτύχιος Κουρσοῦμης50€
 Βασιλική Κουρκουνάκη, εἰς μνήμην συζύγου της Ἐμμανουήλ50€

“Ο ἐλεῶν πτωχόν, Θεῶν δανεῖζει” (Παρ. 19,7)
 “Ἰλαρόν δόσθην ἀγαπᾷ ὁ Θεός” (Β' Κορ. 9,7)

